

Bu sabahki haberler

Japonlar Singapur kapılarında

Japon ordusu şehrin dahili müdafaa çemberiyle temasa geldi, Singapur karaya bağlayan sedde 30 kilometre yaklaştı

Vişi 23 (A.A.) — Japon kaynaklarından alınan son haberlere göre, Japon öncül kuvvetleri Singapurun dahili müdafaa çemberiyle temasa gelmişlerdir. Japonlar, Singapur muhasarasının başlamış olduğunu bildirmişlerdir.

Japon Herleyişi
Vişi 23 (A.A.) — Japonlar Singapur karaya bağlayan sedde 30 kilometre yaklaşmışlardır. Son 24 saatteberi Japon ordusu ilerlemeye başlamış, zapt edilen araziyi temizlemekle de meşguldür.

Londraya göre: Orel, Kursk, Harkof Rus tehdidi altında

Ruslar son günlerde 44köy ve şehir almışlar

Londra 3 (A.A.) — Sovyet ordusu Moja'ski işgal ettikten sonra şehrin 30 kilometre ötesine varmıştır. Rusların bu sabahki tebliğlerinde ismi geçen Uvarova, Borodinoya 8 kilometre mesafe, dedi. Ruslar Vlasnaya 80 kilometre yaklaşmışlardır. Diğer Rus kuvvetleri Moja'ski'den çekilen Alman kuvvetleri'nin ricat hareketini kesmek için iki kökden ilerlemektedirler. Sovyetler Alman müdafaa hattı üzerinde Orel, Kursk, Harkof şehirlerini tehdit etmektedirler.

Son günlerde 44 köy ve köy alınmış tar. Berlin radyosu, Rusların dalga halinde hücum ettiklerini söylemektedir.

Bu sabahki Sovyet tebliği
Moskova 23 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet tebliği: Katıncımız dün düşmanı garbe doğru sürmeye devam etmiştir. İçinde Uvarova şehri bulunan bir kısım arazi işgal edilmiştir.

Birmanyadaki harekâtın hedefi

Japonlar Çine harb malzemesi sevkiyatını kesmek istiyorlar

Londra 23 (A.A.) — Japonlar cenubi Birmanya'da ilerlemeye uğraşmakta dirlar. Hedef İttihaz ettikleri Rangoon Çine sevkedilecek olan harb malzemesinin merkezidir. Japonlar bu harekâtleri ile Çine harb malzemesi gönderilmesine mani olmak istemektedirler.

Nişinşi gazetesi Japonların Rangoon 160 kilometre yaklaştıklarını yazmaktadır.

Geçen harbdan kalan mesele

Hüseyin Cahid, Mustafa Şeref, Ahmed Nesimi, Mithat Şükrü haklarındaki tahkikat Mecliste görüşülecek

Ankara 22 (Hususî) — Geçen Umumi harp senelerinde yaptıkları işlerden suçlu sanılan ve o zamanki ihraçat, menî İttihaz heyetlerinde bulunmuş, ticaret nazırlarından Ahmed Nesimi, meş'us Hüseyin Cahid Yalçın, merhum Mustafa Şeref, ve Mithat Şükrü haklarında kat'î bir hüküm verilmesine dair adliye ençümenine sevkedilen Başvekâlet tezkere-i tekkik edilmiştir.

Adliye ençümeninin tekkikâtî netice, sinde mesele buhînkî kanunlarımız abikâmına göre çok muğlak görüldüğünden yapılacak muamelelerin tavzih'i için dosyanın tekrar Başvekâlete İadesine İhtizam görülmüştür.

Adliye ençümenince bu hususta hazırlanan mazbata ve Başvekâlet tezkere-i Meclis'in yarınki toplantısında görüşülecektir.

Singapur'un vaziyetini gösterir harita

Müttefiklere göre Muharebe şiddetle devam ediyor

"Avusturalyaya karşı harb tehdidi şimdi daha yakın

Singapur 22 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Johor'un şimal doğusunda, Mer-sing'in şimalinde Undan'ın cenubuna doğru ilerleyen düşman müfrezelemleri kit'alarımız arasında çarpışma olmuştur. Düşman müfrezelemlerinin bir kısmı pusuya düşürülmüş ve bir miktar kayıp verilmiştir. Bizim kayıplarımız hafif olmuştur.

Batıda Bukit Pagong çevresinde şiddetli muharebeler devam etmektedir.

Dün öğleden sonra tayyareleri-miz Parti Bulong'un şimalinde bir düşman motorlu taşıt koluna kar-

Japonlara göre Paraşütçü kıt'alar harekete geçtiler

Japon kuvvetleri Singapura doğru sür'atle ilerliyorlar

Tokyo, 22 (A.A.) — İmparatoriye umumi kararını bildiriyor:

15 Sonkındanberi Japon donanmasına mensub tayyareler tarafından Felepenek Hindistanın stratejik önemi taşıyan deniz taarruzları esnasında 6 s deniz tayyaresi olmak üzere 10 Holanda tayyaresi düşürülmüş veya yerde tahrîb edilmiştir. Düşman hava meydanlarına ağır hasarlara uğratılmıştır.

Singapura doğru
Tokyo, 22 (A.A.) — Tokyo Asahi Şimbun gazetesine Malezya cephesinde bildiriliyor:

Genb sahilini takip ederek ilerleyen Japon kuvvetleri düşman mevzilerini yararlı başdöndürdüğü bir süratle Singapur üzerine gitmektedirler. Johor

Yunanistan'a "Tunç," şilebi gidecek

"Kurtuluş," vapuru, sığ yerde battığından çıkarılması imkânları araştırılıyor, tayfaların ifadeleri bugün alınacak

Dün battığını haber verdiğimiz «Kurtuluş» vapurunun evvelki gece Traşia şehrinde getirilen mürettebatı hazırlanacak raporun tekemmül etmesi için dün kaptanlarla beraber ifade vermek üzere Mıntaka Liman Rejisliğine çağırılmışlardır. Fakat vakit geç olması dolayısıyla kaptanın ve tayfaların ifadeleri tam olarak alınamamış ve sorgu işi bugüne bırakılmıştır.

Geminin sahibi de dün Mıntaka Liman Rejisliğine gelerek vaziyet hakkında izahat vermiştir.

Tahkikat tekemmül ettirildikten sonra çok sığ bir sahilde batmış olan geminin çıkarılması için faaliyete geçmesi muhtemel ise de alakadarlar sudan çıkarma ameliyesinin çok fazla masraflı mucib olacağını söylemektedirler.

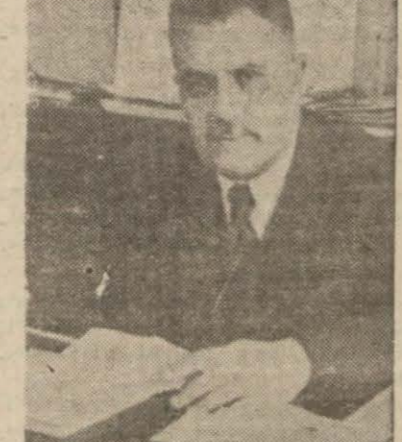
Diğer taraftan Kızılay müesseseleri Feridun ve Sami de merkeze kama hakkında izahat vermek üzere bugünlerde Ankara'ya gideceklerdir.

Dün Kezlay Cemiyetinin merkezinde İstanbul müessesiliğine gelen yeni bir tamime göre Cemiyet Yunanistan'a gönderilecek üzere ayırdığı 50.000 ton yiyecek maddelerinden gönderilemeyecek olan kısmının gönderilmesi için Denizyolları İdaresine arzlanmıştır. Denizyolları İdaresi bu seferlerde en yeni vapurlarından biri olan «Tunç» giebini tahsis etmiş bulunmakta ve geminin içinde lazım gelen tedâit yapılmakta dır. Vapur hâmmesinin alacak, bütçesinin Kızılay işaretleri yapıldıktan sonra, günün 31 inde hareket edecektir. Tunç vapuru hâmmesinin Kızılay vapuruna

rumundan büyük olması dolayısıyla her seferinde daha fazla miktarda yiyecek maddesi nakledebilecektir.

(Devamı 6 ncı sayfada)

Denizyollarının yeni umum müdürü

Devlet Denizyolları Umum Müdürü Lütfü'nün tayin edilen Abdülhalim Baba, can yeni vazifesine başlamıştır. Resmî miz, mensub olduğu meslek âleminde müstahzî ve İyakkatle çok iyi hata, hâmmesinin bırakmış olsa yeni Umum Müdürlük mesul odasında tesbit etmekte

Fakir çocuklara şeker tevzii

Hükümet 5 milyon lira tahsis etti

Bu paranın fakir ailelere nakdi yardım yapılması suretile kullandırılması muhtemel

Ankara, 23 (Hususî) — Şeker fiyatlarının artması karşısında fakir sâde çocuklarının bu gıdadan mahrum kal-mamaları için müstahzî bir düşünce ile hükümet böyle bir içtimal yardım mevzuatına 5 milyon lira tahsis eylemek kararını vermiştir. Bu paranın beş yâ-sına kadar çocuğu olan fakir ailelere şeker tevzii veya bu ailelere nakdi yardım yapılması suretile kullandırılması ba-his mevzuatıdır.

İçtimal formülün tatbiki ihtimali de, ha kuvvetlidir. Bu takdirde küçük çocuklu fakir ailelere para yardımı Sıh-hat ve İçtimal Muavenet Vekâletle Kumlay Cemiyeti tarafından müstere-ken tesbit edilecek bir usul dairesinde yapılacaktır.

İngiliz tebeası hakkındaki şayialar

Londranın tekzibi

"İngilizlerin Türkiyeyi terk emrini aldıkları hakkındaki şayialar tamamen yalandır,"

Londra, 22 (A.A.) — Reuter'in diplomatik muhabirî yazıyor:

İngiliz tebeasının Türkiyeyi bir ay içinde terk emrini almış olduğuna dair Mihver kaynakları tarafından ortaya atılan şayialar tamamen yalandır. Hakikat şudur ki aylardanberi İngiliz hükümeti, muhtemel olarak nazik şartlar kendisini gösterebileceği için, hususî meşguliyetli olmadan Türkiye'de o-turan İngilizler, bu memleketi ter-ke İhtia etmeye çalışmaktadır. U-mumi bir İhtiar yapıldığı, veyahud son zamanlarda hususî tedbirler a-lındığı hissini veren haberler, ta-mamile asılsızdır.

Münakaşalara yol açan beyanat

Amerikanın sabık Ankara elçisinin Türkiye hakkındaki sözleri

Ankara, 22 (A.A.) — Birleşik devletlerin sabık Ankara büyük elçisi M. Mac Murray'ın oldukça şiddetli bir münakaşaya yol açmış bulunan demeci hakkında Britanovca ajansı aşağıdaki me-lni bildirmektedir:

Nevyork: Sabık Ankara büyük elçisi M. John Van Antwerp Mac Murray, Baltimore Sun gazetesine verdiği bir demecinde, Türkiye'yi, eğer Almanya

Londrada tifüs için tedbirler alınıyor

Londra 23 (A.A.) — Londra belediyesi tifüsün şehre varmamasını temin için Kensingtonda fevkalade tedbirler alınmıştır.

Şeker bugün satışa çıkarılıyor

BAŞVEKÂLETİN TEBLİĞİ

Küp şeker fiatına kiloda 62, kristal şeker fiatına kiloda 45 kuruş zam edildi

Ankara, 22 (A.A.) — Başvekâletten tebliğ edilmiştir:

1 — 23/1/1942 Cuma sa-bahından itibaren küp şeker fiatına kiloda 62 ve kristal şeker fiatına da kiloda 45 kuruş zam edilmiş ve şeker satışına mü-saade olunmuştur.

2 — Perakende satışlarda, a-zamî satış miktarı bir kilodur. Toptancılar satışlarını ancak şeker ticaretiyle meşgul olanlarla

şekeri imalatında iptidai mad-de olarak kullanan hakiki ve hükmi şahıslara ve devlet daire ve müesseselerine, mektep, has-tane gibi umumi veya menafii umumiyeye hâdim müesseselere yapılabılırler. Şu kadar ki bun-lar da toptan aldıkları şekerleri yalnız kendi iş ve ihtiyaçların-da kullanmağa mecbur olup baş-kalarına devredemezler ve sata-mazlar.

MESELELER

Halkın, ihtikâr mücadelesine iştiraki kolaylaştırılmalı!

Dün okuyucularımızdan şahsan ta-nıca bir mektub gönderdi. Bu mektubu vali ve belediye reisimiz Lütfi Kırdara it-haf edenlere beraber okuyalım:

«Geçen gün Beyazıt meydanı civarında bir kasab dükkanına et almıya git-tim. Fiat levhasında karaman etinin kilosu (87,5) olarak yazılı idi.

Kasaba sordum:
— Nank değışti mi?
— Hayır, cevabını verdi. Çocuklar dün ekşam yanlış yazmışlar. Karaman eti (77,5) dur.
«O halde ver» dedim. Biraz düşündü. Tereddid ediyordu. «Fakat kemikli o-lacak» dedi. «Zarar yok» cevabını ver-dim. Tereddidü devam ediyordu. Se-bebini sordum. Ustasının eti keserken bozmaması için tembihle bulunduğunu, şimdi kendi başına bu işi beceremeye-ceğini söyledi. Halbuki bana daima et veren bu adamdı. En yakın polis mer-

kezine müracaat ettim. Kasab dükka-nını tarif edince orasının çok uzakta bulunan bir başka polis merkezine tâbi olduğunu, binaenaleyh oraya gitmek- için lazım geldiğini söylediler. Bir İhtikâr suçunu haber vermek için o kadar uzak mesafeye gitmeye vaktim olma- (Devamı 5 inci sayfada)

BUGÜN SAN'ATE DAIR Mehmed Ra'uf YAZAN Üstad Halid Ziya Uşaklıgil (Üstadın ikinci yazısını 3 ün-cü sayfamızda bulacaksınız)

100 cins tatlı su balığı keşfeden kadın doçentimiz

Doktor Fahire Battalgil: "Pek küçük yaştanberi hayvanlara karşı büyük sevgim vardı. Üç senedenberi de geceli gündüzlü balıklar âlemindeyim," diyor

Doktor Fahire Battalgil balıklar arasında Ne mutlu, Türk kızının diyene. İn-cilâbın işgi onun ruhuna girdiği gün-denberi, gün geçmiyor ki, ismi su veya bu vesile ile medeni dünyada duyul-masın, aklistir bırakmasın. Nitekim, dünkü Son Posta da, bir kadın doçen-timizin kazandıgı yeni bir muvaffak-iyeti İlim dünyasına haber verdi. Bu ha-ber, hâttâsen suydur: «Üniversite, hayvanat doçenti Dok-tor Fahire Battalgil üç senelik bir me- (Yazısı 6 inci sayfada)

Hergün

Büyük derd arasında,
Küçük derd,
Fakat bir tohum

Ekrem Uşaklıgil

Küçük bir apartımanda oturu-
yorum, mukavelemizin gere-
ğine göre apartıman ısıtılacak ve
her gün sabah akşam üçer saat sı-
cak su verilecektir. Fakat memle-
kette umumi pahalılık başlayınca
ev sahibi bu cereyandan niçin ist-
tifade etmesin? Yalnız:

Koordinasyon heyetinin kararı
var, ev sahibi mukaveleyi boza-
maz, kirayı da arttıramaz. Şu hal-
de, kiracıyı baktırmalı, evi kendi
arzusuyla bırakmaya, yahud da kira
haricinde bir para vermeye sevket-
meli. Bu da güç iş mi?

Ev her gün ararak soğumuya bağ-
hyor, derece on beş ile on altı ara-
sındadır. Fakat biz yaradılışında
sabrli adamlarız, ses çıkarmıyoruz.

Çaresiz bir adın daha gitmeli.
Bir gün haber geliyor:
— Sıcak su bundan sonra hafta-
da dört gün verilecek.

Santiyörünüz ki, sıcak su gün aşı-
rı nöbete binmiştir, hayır, öyle de-
ğil, sıcak su haftada dört defa üçer
saat, yekün olarak haftada 12 saat
verilecektir, haftada 42 den 12 ye
şöyle böyle dörtte bire immiştir,
sebebini soruyorsunuz.

— Ne yapayım, kömürüm bitir-
iyor diyor. Fakat dudaklarından çık-
mayan düşünce başkadır:

— Herkes kazanıyor, ben kazan-
mıyım mı, herkes malının kıymetini
artırmıştır, ben artırmıyım mı?

Umumi vilâyet meclisinin son
toplantısında kaloriferli apartıman-
ların muayyen derecede ısıtılmasını
için belediyyeye nezaret ve tefiş
hakkı verilmesi teklif edilmişti.
muayyidesi arandı, külfeti düşünül-
dü. İncelenmesi gelecek toplantıya
bırakıldı.

O konuşmalar sırasında vatandaş
hakkını aramakta serbest bırakmak
lüzumunu düşünenler bulunduğu
da biliyoruz, fakat ne şekilde? Bir
muhakeme hiç değilse birkaç ay
sürer, birkaç ay içinde de kış geçer.
Bu müddet zarfında resmi kira art-
mamak suretille koordinasyon hey-
etinin kararı yerini bulmuş, fakat ki-
ra harici para almak, yahud kömür-
ü esirgerek aynı kazanı temin
etmek, veya kiracıyı kendiliğinden
çıkarmak ıztıratında bırakmak sure-
tille ev sahibinin maksadı da hasıl
olmuştur.

Harp başında Türkiye kendine
yaraşan bir karar verdi:

Bolluk içinde, toprak mahsulleri
hüdüdsüz, muvasala yolları açık,
zengin bir memlekette yaşıyorduk.

Yiyecek işlerinde fevkalâde hiçbir
tedbir ihtibazına lüzum yoktu, iki
buçuk yıl sulh hayatı yaşadık. Fak-
kat bu müddet zarfında muhtelif
sebeblerin yekdiğerine eklenmesi
müstahşil, mal sahibinin, onlara
bakarak muhtelinde yaşayanların
mantıklarında yavaş yavaş:

— Ben niçin kazanmıyayım? Su
ali belirdi.

Kazanç pahalılığı, pahalılık ta
sirayeti doğurur.

Bugün İzmirden gelen bir telgraf
ta okudum, orada süt 25, koyun
90, sığır 80, yoğurd 40; patates
22, tereyağı 240 kuruşa satılıyor.
hububatın fiyatları da yükseliyor-
muş, piyasada makarna, mercin-
mek, bulgur bulunmuyormuş. Bu,
tamamen anormaldir.

Biz yurdun bugün dahi yiye-
cek bakımından muharebenin ilk
günde olduğu kadar zengin oldu-
ğuna kanlız.

Fiatt yükselten amillerin baş-
cası olan yükselmenin muhtiline
saçtığı sirayet mikrobu ve bizim
ev sahibinin düşündüğü gibi, du-
daklarda beliren:

— Ben neye kazanmıyayım?
Suatidir.

Biz ötedenberi ticaret ve iş-
sahastni azami haddinden geniş
tutarak bu sahada ferdi serbest
bırakılmak lüzumuna kanlız, yur-
dun zenginliğini ferdin zen-

TAKVİM 2inci Kânum

Rumi sene	23	Arabi sene
1957	Cuma	1361
2 inci Kânum	Resmi sene	Kasım
10	1942	77

GÜNEŞ	Muharrem	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
7 20	6	5 26
2 07		12 28

Oğle	İkinci	Aksam	Yatsı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
5 12	14 58	17 18	18 48
V. 7 12	9 46	12	1 36

Resimli Makale:

Bir hafta müddetle bütün işlerinizi bırakarak kendinizi tam bir istirahat-
çekiniz, yahud aralıksız bir eğlence hayatına atınız, dinlenme veya eğ-
lenme bittiği zaman çalışmanın çok güç geleceğini, bazan da bu çalışma-
dan fena iş çıkacağını görürsünüz.

İş için, çalışma çalışmanın mayası, saat zembereğidir, bir defa durunca
işlemez, kuruması ve yağlanması lazımdır. Dinlenmeyi de, eğlenmeyi de
işlerinizi hüsbütün bırakmayarak tam bir program içinde yapınız, karlı
çalışın, hayatınızı aksatmamış olursunuz.

Şehir Haberleri

Frenleri tutmayan
bir tramvay zavallı
arabacıyı parçaladı

Dün Üsküdar'da bir kişinin ölü-
mü ile neticelenecek feci bir tram-
vay kazası olmuştur.

Vatman Nizamettinin idaresin-
deki 124 numaralı tramvay, dün
saat 14 de Ahmediye yoluğundan
Üsküdar'a gelirken, birdenbire fren-
lere bir sakatlık arız olmuş ve tram-
vay arabası süratle yokuşu imneğe
başlamıştır.

Tramvayda bir hayli yoku da
bulduğundan vatman Nizamettin
büyük bir faciaya sebep olabilecek
bu sakatlığı önleyebilmek için bü-
tün tedbirlere başvurmışsa da ara-
basını tevkife imkân bulamamış-
tır.

Bu strada hâdis mahallinden
geçmekte olan Üsküdar Tramvay
Şirketi işletme müdürü Hayri, sür-
atle yokuşu inmekte olan araba-
nın yolunu kesmesine kısmen me-
dar olur ümidinde sırtından palto-
sunu çıkararak tramvayın tekerlekle-
ri altına fırlatmış, fakat bu tedbir
de tramvayın hızını kesmemiştir.

Bütün bu tedbirlere rağmen, Ah-
mediye yoluğuna büyük bir hızla
inen tramvay, bu sırada kum yü-
kü ile yokuşu çıkmakta olan Ha-
sanın idaresindeki çift beygirli a-
rabaya çarpmıştır.

Çok şiddetli olan bu müsademe
neticesinde arabanın içinde bulu-
nan Hasan, tramvayın altına düş-
müş ve tekerlekler arasında kala-
rak feci bir şekilde çığnemiştir.
İfade veremeyecek bir halde Nü-
mune hastanesine kaldırılan Ha-
san, yolda ölmüştür.

Bu feci kaza etrafında Üsküdar
Müddetumüllüğü tahkikat yap-
maktadır.

Şehzadebaşı genişletiliyor

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lât-
fi Kırdaş, dün sabah Şehzadeba-
şında tekliflerle bulunmuştur. Va-
li Şehzadebaşında «16 Mart şe-
hidleri» park sahasını gezmiş, bu-
radaki dükkânları, Letafet apar-
tımını, tiyatro ve sinemaları tet-
kik etmiştir. Bu teklifler bilhassa
Şehzadebaşının genişletilmesi ile
alakadardır.

Vali şehir komedi tiyatrosunun
Şehzadebaşında ve binalardan bi-
risinde açılması işle meğul olmuş-
tur.

günlüğünde gördüğümüz için gele-
cek günlerde de bu kanaati mü-
dafaa edeceğiz, fakat ferdin kar-
şısında devletin daimi bir müra-
kib, her zaman işe müdahalesi
mümkün bir rakib gibi yer alma-
sına lüzum vardır. Gayemiz pa-
hallığı dundurmak değil, hayatı u-
cuzlatmak, fiatları her sahada dü-
ğümek emalıdır, geniş ve saat
gibi işleyen bir teşkilata muhtacız.

Ekrem Uşaklıgil

Yakalanan azılı hırsız

Muhelif yerlerden hırsızlık yapan
Antion isiminde azılı bir hırsız yakal-
anarak, adliyyeye teslim olmuştur.
Suçtu işliyende bir mörderden dört
aktimâtör, Sirkeci treninden bir ka-
dınan valizini çalmış; bunlardan başka
şehirin muhtelif yerlerinden birçok ev
ve dükkân soymuştur.

Dün adliyyeye sevkedilen meşhur
Sultanahmed 1 nci sulh ceza mahk-
emesinde sorguya çekildikten sonra tev-

Yeni ekmek karneleri
yarından itibaren
evlere tevzi edilecek

Yeni karneler imza mukabilinde teslim edile-
ceği için, Pazartesiye kadar her evde imza
verebilecek bir şahsın bulunması icab ediyor

Ay başından sonra muteber o-
lacak yeni ekmek karnelerinin ya-
rından itibaren bütün kaza ve na-
hiyelerde evlere dağıtılmaya baş-
lanacaktır. Karneler her kaza ve
nahiyedeki tevzi memurları tara-
findan birer birer evlere dağılacak
ve imza mukabilinde aile reisine
teslim olunacaktır. Karnelerin tevzi
iş Pazartesiye kadar bitirile-
cektir. Bugünlerde her evde kar-
neleri teslim alabilecek bir kimse-
nin bulunması icab etmektedir.
Yeni karneler verilirken nüfus tez-

kereleri ve halen muteber olan ek-
mek karnelerine göre kontrol ya-
pılacaktır. Eski karneler 1 Şubat-
tan itibaren kullanılmayacaktır.

Pazartesi günü öğşamına kadar
evlerinde karnelerini almamış o-
lanlar derhal bağlı oldukları nahi-
ye müdürlüğüne müracaat ederek
vaziyeti bildirecekler ve karneler-
ini alacaklardır.

Kaza ve nahiyelerde kurulumak-
ta olan işe bürolarının kadroları
da ilkel edilmiş ve bu bürolara
225 memur tayin olmuştur.

Düğer taraftan ağır işçilere 750
gramlık karneler verilmesine dün de
devam olmuştur. İş kanununa
tabi yerlerde çalışan ağır işçiler
Mintaka İktisad Müdürüğü tara-
findan tesbit olmuştur.

Bütün yurdda
şiddetli soğuklar
ve kar devam ediyor

Şehrimizde iki gün evvel başlı-
yan kar dün de fiatlı bir şekil-
de devam etmiştir.

Dün Rasadhaneden aldığımız
mâlimata göre barometre 765 e
düşmüştür. Hararet derecesi de ge-
ce — 14 e kadar inmiştir. Karın
devam etmesi muhtemel görülmek
tedir.

Belediye, karların temizlenmesi
için icab eden tedbirleri almıştır.
Tramvay idaresi de kar yağdıkça
hatları temizletecek ve rayların
buz tutmamasını temin edecektir.

Memleketin muhtelif yerlerin-
den alınan haberlere göre her ta-
rafta şiddetli soğuklar ve kar de-
vam etmektedir.

Vilâyetin tebliğü:
Kuru baklaya
el kondu

Vilâyetten tebliğü olmuştur:
Millet müdafaa ihtiyaçlarının
karşılannası zaruretine binaen son
kabul olunan 2/17141 sayılı karar-
name ile kuru bakla el konma
hükümüne tâbi tutulmuştur.

Kuru baklaların el konma hük-
müne tâbi bulunduğu mahallerde
buraların mübayaası fiat ve şartları
İstanbul Vilâyetinin Catalca, Kar-
tal ve Silivri kazaları idari hudud-
ları dahilinde beher kilosuna 12,
İstanbul Belediye hududları dahi-
linde 13,5 kuruş fiat konmuştur.
Bu fiatlar cenbi maddesi % 4 de
kadar olan evvelsiz dökmeye, natu-
rel kuru baklaların fiatlarıdır.

Elleinde kuru bakla bulunan,
raneların 23/1942 günündeki 27/
1/1942 Salı günü öğşamına kadar
mahallin en büyük mükkilye âmiri,
lerine birer beyanname vermeleri
tebliğ olunur.

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Nurettin Artan Toplu İğne müs-
tear adını baş harflerini kullanarak
«T. İ. İmzasıyla yazdığı fikraların-
dan birinde «İstanbul gazetelerinin
başlıklarını serlevhası altında sunları
söylüyor:

«İstanbul arkadaşların başlıkları
arasında gezintiler yapmak, zaman
zaman, faydalı oluyor.

Bir gazeteden başlıklar:
«Amerikan plânı tahakkuk ediyor.»
«Gerçekleşiyor.» denemez miydi?
«Panamerikan konferansı.»

Buna, Radyo gazetesi gibi «Ame-
rikahar birliği konferansı» veyahud
Hüseyn Cahid Yalçın istadınınca gibi
«Bütün Amerikalılar konferansı» di-
yemez mi idik?

«Hâlâ «İhtikâr!»
Halbuki «vurgunculuk» ve «vurgun-
cus» sözlerini İstanbul buldu; biz de
kullanıyoruz.

«Yol vergisi ilga olunacak.»
Kaldırılacak demiyi dilimiz var-
mıyor mu?

«Tevzi, tevziat!»
«Dağıtma», «adağıtım» pek mi ay-
kırı kelimelerdir?»

Toplu İğnenin hakkı var. Nitekim
kendisinin okuduğu Radyo gazetesin-
de de geçen gün bazı kelimelere rast-
ladık ki, not etmekten kendimizi a-
lamadık. Bakınız:

«Önemli ve manalı», «gerekliği aşı-
kârdır», «gerekten ehemmiyetin veril-
diği», «nesrettiliği demeye göre» İh..
İh..

Halbuki mana anlama aşıkâr belli,
gerekten ehemmiyet gereken önem,
nesrettiliği demeye yayılan demeye ola-
bilirdi!

İSTER İNAN
İSTER İNANMA!

İSTER İNAN
İSTER İNANMA!

İSTER İNAN
İSTER İNANMA!

İSTER İNAN
İSTER İNANMA!

İSTER İNAN
İSTER İNANMA!

İSTER İNAN
İSTER İNANMA!

İSTER İNAN
İSTER İNANMA!

İş için mayasıdır

İş için, çalışma çalışmanın mayası, saat zembereğidir, bir defa durunca
işlemez, kuruması ve yağlanması lazımdır. Dinlenmeyi de, eğlenmeyi de
işlerinizi hüsbütün bırakmayarak tam bir program içinde yapınız, karlı
çalışın, hayatınızı aksatmamış olursunuz.

Et satışlarında
yapılan hile'ler
nasıl ön'lenecek?

Celeblerin fiat üzeri-
nde yaptıkları tek-
lifler kabul edilmedi

Fiat Mürakabe Komisyonu dün,
kü toplantısında et meselesini de
görüştü ve satışlar üzerinde gö-
rülmeğe olan bazı hileler hakkın-
da tedbirler alınmasına karar ve-
rildi. Bu hususta bir talimat
name hazırlanmıştır. Bu tedbirler
bugün Vali ve Belediye Reisi ta-
rafından gözden geçirilecektir. Di-
ğer taraftan, bundan böyle fatu-
rasız olarak mezahadan mal ş-
karılmamasına azami dikkat sarfe-
dilecektir. Koyunlarda randıman
mesesi kabul edilmiştir. Ce-
leblerin fiatlar üzerinde yapmış
oldukları tekliflerin dün müzakere
edilmesine lüzum görülmemiştir.
Bu mesele bilhâre teklif edilecek
ve icab ederse kasablardan tekrar
mahiyet hesabı istenecektir.

Aksarayda bir
seyyar satıcıyı
ağır surette
yaraladılar

Evvelki gece, geç vakit Aksa-
rayda kanlı bir vak'a olmuş, iki
meğhul adam, bir seyyar satıcıyı,
bıçaklıyarak ağır surette yaralamış-
lardır.

Aksarayda Millet caddesinde o-
turan Salâhattin adında bir seyyar
satıcı, evvelki gece geç vakit evi-
ne dönerken Şekerci sokağında iki
meğhul şahısla karşılaşmıştır.

Salâhattinin yoluna kesen bu a-
damları ona:

«— Burada Abdullah adında
bir adam oturuyor, evi hangisidir
bize göster bakalım.» diye sormuş
lardır.

Salâhattin, Abdullah adında bir
kimseyi tanımadığı cevabını ve-
rince bu defa beikiler: fena halde
sinirlenmişler ve:

«— Bildiğin halde Abdullahın
evini bize göstermiyorsun o halde
biz sana göstereyim» diyerek neye
uğradığını şaşırarak seyyar satıcının
üzerine saldılar.

Zavallı adamcağızı sokak orta-
sında bir hayli döven bu meğhul
müteavizler, hiddetlerini bu su-
rette de alamayacağı olacaktı ki bu
defa Salâhattini vücudunun muh-
tefif yerlerinden ağır surette bı-
çaklamışlardır.

Vak'ayı müteakib firar eden bu
meğhul carihleri zabıta şiddetle a-
ramaktadır. Yaralı ağır olan Sa-
lâhattin Cerrahpaşa hastanesine
kaldırılmıştır.

Karı koca tavadaki yağdan
yandılar

Sultanahmedde Akbıyıkta Çankırta-
ran mahallesinde 4 numaralı evde otu-
ran Radvanla karısı Halide dün evleri-
nin mutfağında balık kızartırken,
yanmış yağ tavası her ikisinin üzerine
devrilmiş, vücudlarının muhtelif yer-
lerinden tehlikeli surette yanmaları
na sebebiyet vermiştir. Kazazede, karı
koca tedavi edilmek üzere hastane-

İzmirden Hakkı Söyler vatandaş:
Hakkımdaki alâkama teşekkür eder-
im. Tebliğimizi gazete idaresine bildir-
dim. Hürmetler

Bir evin iki katı yandı

Fatih Haydar mahallesinde Ha-
sanbaba sokağında Mevhibe adında
bir kadına aid 12 numaralı ve üç kat
ahşab evden dün yangın çıkmış, bu
evin ikinci ve üçüncü katları tamamen
yanmıştı. Sonra ateş söndürülmüştür.

Kıymetli bir öğretmenin vefatı

Öğretmen Yardım Cemiyetinden
Cemiyetimiz arasından Eyüb 33 üncü
ilkokul öğretmenlerinden Kadriye Ay-
cı'nın maalesef aramızdan ebediyete
kaçtığı. Kederli ailesine ve sayın a-
kadesine taziyelerimiz sunarız.

Teşekkür

Konya memleket hastanesi operat-
örü Periş Eğinmez'in kamusunda fevkalâde
de maharetle yaptığı güc ve tehlike
bir ameliyatından sonra tekrar hayat
kavuşmuş. Kendisine ailenen teşekkür
ediyoruz.

Hadihanım teğnis eden
askeri hastanesi dahiliye hekimî B.
Mahire, ameliyat, tedavi ve bakım e-
masında fevkalâde yardımlarını gördü-
ğüm hemşire Bediâ Temizkan ve Cu-
ğüm Erşuna'ya da ayrıca teşekkür
borç bilirim.

Konya Ahmet Faki mahalle
432 inci sokak No. 25 Osman İ-

Mukaddes Perçinel
ile
Mümtaz Zeki Taşkın
nikâhlendiler.

22.1.1942

SAN'ATE DAİR

Mehmed Ra'uf

Yazan : Halid Ziya Uşaklıgil

— 2 — (*)

Edebiyatı Cedidenin pek zor şartlar içinde geçen kısa ömrü ne nispetle pek mebzul mahsullerinden Mehmed Ra'ufun «Eylül» hikâyesi en dikkat ve ehemmiyet nazarını celbe edecek mahiyettedir. Buna birkaç ba-
tanından sebebler vardır: Bu eser, bizde ruh tahliinde en ziyade ince ve derin görüşlerle dolu psycologque roman nev'inin ilk nümunesidir. Ondan sonra kırk senelik uzun bir zaman geçti, bu ilk nümuneyi unutturacak kıymette başka eserlerin vücuda gelmiş olmasını farzetmiyorum. Eserin diğer bir kıymeti onun baştan başa samimi olmasıdır; samimi idi, zira muharrir onun bütün nescini kendi aşk ve hülya beşerinin elyazı ile dokunmuş, işlemiş; deneyebilir ki, ruhunu kitabının içine serbest bir akıyla salıvermiştir. Edebi kıymetinden başka muharririn şahsi hüviyeti itibarile dikkatli calib olan bu eser öyle müstesna bir mevki tutar ki muharririn bütün diğer yazılarını ihmal etmek için bize hak verebilir; hakikaten bundan sonra, yahud, bundan evvel veya onunla beraber Mehmed Ra'ufun yazıları arasında meselâ «Sıyahînciler», «Beşik» «İntizar» eserinde birkaç uzun hikâyesile surada burada intisar etmiş ilk zamanlarına aid küçük hikâyeleri istisna edilirse, bütün diğerleri onun para bulmak için hol yazı yetiştirmek mecburiyetine daldığı maket demliğine tesadüf ettiğindendir ki edebiyat tarihinde yer tutabilecek evsafı malik sayılmaz.

Bence «Eylül» tek başına bir muharririn namını edebiyat tarihine silinmeyecek surette nakşetmek için kâfidir, ve öyle zannediyorum ki ne edebiyat tarihi yazan tetkik ve teşebbül sahibleri, ne de son devrin edebiyat müntesipleri bu esere lâyikle ehemmiyet atfetmemişlerdir, hattâ onu eski şeklide okumak vesilesi bulamıyacak olan gençlerin ellerine vermek arzusu ile bir himmet gösterene de, bugüne kadar tesadüf olunamadı; bu himmeti meselâ onun hatırasını vefa duygularıyla taşımakta olduğuna şüphe edilemeyecek olan Selâmi İzzetden bekleyebiliriz.

«Eylül» kitabında ilâzilecek hiç bir

kusur yok mudur? Bu sualin cevabını kısaca «hangi eser için böyle bir iddiada bulunulabilir?» diye vermek pek kolaydır. Eserlerinde hiç bir mülaheze hak verecek şeyler olmadığına zahîr olan muharrirleri kendi kâinatlarında serbest bırakmak ve başlarının altına koydukları yumuşak itminan yastığında kendi kendilerinden memnun bir rüyânın inşahına tenkelemek doğru olur. Mehmed Ra'uf sağ olsaydı da eserini bugünün anlayışına ve görüşüne göre tashih etmek isteseydi, eminin ki, herkesten evvel onun kusurlarını kendisi bulurdu. Bununla beraber onun yapacağı iş bugün kitabı tekrar bastırmağa teşebbüs edecek olanların yapmağa kalkışmalarını tevcih etmemektir, yapılacak iş lisanın ve üslubun sakatlarını ve bugünün diline göre ağırklarını kaldurmaktan ibaret olmalıdır.

Bunu muharririn hayatında ve onun rıza ve tasvibile Tevfik Fikret yapardı, fakat o da bu işde o zamanın görüş hadlerini geçmezdi.

«Eylül» kitab halinde neşnedilmeden evvel «Servetifünun» sahifelerinde tefrika edilirdi, oraya dercedilecek yazılar için pek titiz olan Tevfik Fikret o sırada Hisar yalısında kendisiyle beraber kalemünün ucile dokunur ve onlara daha salim bir şekli verirdi.

Bu çarpıklıklar ne idi? Kitab o ilk düzeltmelerinden sonra bile hâlâ bundan birçoklarını taşımaktadır. Mehmed Ra'uf bu kusurla yalnız değildi. O zaman Edebiyatı Cedide mensublarına müstevli olan bir illet vardı. Süslü, Bu süslü arabcadan, farsçadan en bol mükyyasta ve ekseriyet üzere yeniden alınan kelimeleri kullanmak suretille yapılar, hele terakibere fazla râğbet gösterirdi. Bu terakiblerden üçüzüleri, hattâ dördüzüleri bile vardı. O zamanın zevk duygusuna tevâfuk eden bu üslûda hadden aşırı ileri gittiler. Nazmında, nesirde öyle ibzal ile davrandılar ki adeta nazmında Nef'ilere, nesirde Nergisîlere peyrev olmak raddesine varıyorlardı, teşekkül olunur ki bu ifratın yanbaşında üsluplarının yenilikleri vardı da onları hazını kabul bir hale getirmiş oluyordu.

O devrin nazımına, nesrine bugünün gözlerle bakanlar, hattâ o zamanın şair ve nasirlerle beraber bir eza duyulmaktan hâlî kalamazlar, nazmında ve nesirinde bu tarzı en güzel şekillerinde

tatbik eden Cenab Şehabeddin olmuş, fakat o öyle süre benzeyen bir miharete malik san'atkar idi ki onun manzumelerini, mensurelerini, meselâ eski üslûbun lehafete pâyesine ulaşılamayan nümunelerini teşkil eden «Servetifünun» da son makûlelerini okunmak bugün lisan telâhîlerinde tahakkuk eden deçikliklere rağmen hâlâ zevk sahiblerini hayran bırakan benzemez, ve taklide kalkışmak san'at erbaba için en ziyade sakımlanacak bir tehlikeydir.

İşte Mehmed Ra'uf bu tehlikeye düştü. Sani bir taklid ile Edebiyatı Cedidenin bu süslü üslûbu ona da bulaştı; üçüzü dördüzü terakibleri bol bol kullanmağa başladı. Nazmında eminin füzale düşen Tevfik Fikret nesirde daha ziyade temizliğe ve sadeliğe meyvalı olduğundan «Eylül» tashihlerini yaparken bunları ıslaha çalışmış olmalıdır, fakat her yenini didikliyemeyiş elbetle...

Mehmed Ra'ufun Divan Edebiyatı ile, ve arabca, farsça ile istigali pek mahduf olduğundan bu zeminde muvaffak buluşlarına nadir tesadüf olunur. İşte ona ve, ne olursa olsun bir şaheser kaymetinden düşmeyen «Eylül» için atfönlünecek başlıca kusur budur. Hattâ sonradan para ihtiyacile acele yazılan eserlerinde bu kusur çok daha azdır ve yalnız bu bakımdan lisan itibarile onlara bir rühan hakkı bile verilebilir.

Gönül arzu eder ki Mehmed Ra'uf bütün yazılarında, böyle kısa bir makale ile deçifti, dolgun bir edebî vesika teşkil edecek mahiyette tetkik edilsin. Bugün böyle bir tetkik yapacak salâhiyet sahibleri vardır Vazifeyi onların himmetine bırakıp biz bu bahtı kara aitemin son hayatını anlatmağa çalışarak bu yazıyı bitireyim:

Adını baktıktan sonra onun için artık bilmeyiz tükenmez didinmeler, cümlemalarla dolu bir ömür başlamış oluyordu. Bütün varlığı kendisine beğlenen zevcesinden talâk olmaksızın bir tîpînek vukua geldi; pek sevdiği kızı Nihal'den Selâmi İzzetin esi aynı zamanda uzak kalmağa katlandı; bu ikisinin arasında, her türlü malset zorluklarına tahammül ederek sakin ve müstebir bir hayat sürmek mümkün iken o, fitratının galeyanlarından esen bir kasırga içinde savrulup yuvarlanmağı tercih etti. Onu artık pek nadir

görür olmuştuk. Bizden kaçıyor gibiydi.

Mesruhiyetin ilk yıllarında, bütün dostları bu yeni idarede birer istikrar noktası bulunmuş iken o ne yapacağına, nasıl bir hareket hattı ihtiyar edeceğinde şaşırmış bir halde hatıra gelmiyecek çarelere baş vurarak geçirmek imkânını aradı Bir aralık bir mecmua tesisi etti; Mahasin... Bunda benden de yazı istedi: «Valide mektubları» di, ye bir hikâye yazmağa başladım. Genie bu sıralarda kendi kitaplarından başka yazılarıyla da bir kazanç teminini umdu; benden «Sepete bulunmuş» isimli, dedi hikâyemi tekrar ayrıca bir küçük kitab şeklinde basmak için izin istedi, ötedenberi pek meftun olduğu sahne hayatına tekrar dönme arzusu ile eski romanlarından «Ferdî ve şürekâsı» kitabından bir facia çıkardı, bütün emeli Dar'ül-Beday'de oynanacak eserler yazmağa tevccül edetti. Bu, ona hiç bir zaman nasib olmadı.

Bu yıllar içinde onu her görüşümde pek acı intibalar edindim. Onda her emel, her ümid ve ancak emellerin, emidlerin kuvvetile yaşayan hayat sevdi sönmüş gibiydi; her defasında dahı sıyah bir adam oluyordu. Ben sarayda iken çoktanberi görülmeyen bu bedbaht adamın bana bir müracaatı oldu: Askerlik hayatında pek müşkül bir vaktiyle uğramak üzere idi. O zaman bahriye nazırı olan Halil Paşaya yalvarmışım. Bu tehlike zail oldu. Daha sonra ben saraydan ayrılarak bütün inhisar şirketinde idare meclisi riyasetine geçmiş iken o gene bana geldi, askerlikten çıkmış, bir mektepte türkçe dersleri vermeye başlamıştı. Bana hafini anlatı, ta, yenmek icab eden zorlukları söyledi. Hayatının bu yâs zamanlarında eski dostlarını görünce bir kuvvet bulmuş okuyordu denebilir. Bu sıralarda Cenabı, Cahidi de birer ikşer kere ziyaret etti; ne onlara, ne bana aşklarından bahsetmedi; fakat onlar ve ben anıyordu ki o hep aşklar peşine takılmış sürükleniyordu: Hayatlarını o kadar takrib ettiği Musset gibi Chopin gibi...

Nihayet bu elâm yılların içinde sıfırıklene sürüklenen bocalarken bir gün haber alındı ki artık vücudunda mukavemet sermayesi tükenmiş ve bir daha kalkamayacak inhidam ile çökmüştür. Onu pek çoktanberi görmemişim, bu haberi alınca duramadım gidip yoklamak ihtiyacına mukavemet edemedim. İşte o vakit Pangaltıda, Harbiye karışında, bir alienin evinde zemin katında küçük bir odada yatıyordu. O gün yatağın yanında tahammül edileneyecek bir manzara karşısında uzun bir saat geçirdim.

Keşki görmeseydim: Tertemiz bir yatak, o içinde sırtüstü uzanmış, gözleri görmeyen, kulakları işitmiyen, vücudunun hiç bir tarafında bir hareket emaresi sezilmi. (Devamı 6 no sayfa)

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularıma cevablarım

Samsunda Bay «H. İ. L.» ye:

Hüseyin Rahminin «Bir muadele-i sevdâ» adını taşıyan çok güzel bir romanı vardır. Mektubunuz bana bu romanı hatırlattı, bereket versin, mace-
ra henüz «İlyâde» a intikal ederek o rengi almamış, size tavsiye ederim,

Önce bu kitabı okuyunuz, sonra da verdiğiniz sözü tutmaya bakınız, aynı zamanda da başkasına söz vermiş olanı kendi yoluna gitmekte serbest bırakınız.

TEYZE

«Son Posta»nın bulmacası : 11 - (7)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucunuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

- 1 — Çorbonun koyusu (4), İstibdadı yaratan sultan (5).
- 2 — Tavana asılır (5), Orta mektebden yüksek (4).
- 3 — Otomobil bekerliğine takılan (6).
- 4 — Kira (4).
- 5 — Şarkta bir vilâyet (3), San'at (2), Kırmızı (2).
- 6 — Oturduğu muz yer (2), İşaret (6).
- 7 — Yol (3), Bir gıda maddesi (2), Bir hayvan gıdası (2).
- 8 — Yumuşak şeker (5).
- 9 — Emmekten emri hazır (2), Orta (3).
- 10 — Şükretmek (4), Türkiyede en yaşlı olarak bilinen adam (4).
- 11 — Elektrik fenerine konulur (3), Bir göz rengi (3), Bir uzuv (2).
- 12 — Vilâyet (2), avuç içi (3).

Yukarıdan aşağı:
1 — Bir renk (8), Riyaziyede bir istalah (2).
2 — Avcunun gittiği (2), Uzaksarıktaki büyük bir ada (4), Ehliyetli (4).
3 — Harita, şekli (5), Yük taşıyan (5).
4 — Paylamak (4).
5 — Musikiye bir tabir (2), Fevkalâ-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										

denin aksi (7).
6 — Fındık veya badem ve zeytin yağ ile yapılan bir meze (7), Nota (2).
7 — Bir erkek ismi (3), Elde olma, rak hâdis olan vaka (4).
8 — Çocukları sevdiği resim sinemanın kahramanı (4).
9 — Tencerenin dibinde vardır (2), Cisimlerin parçalanması kabil olmanın en küçük parçası (4), Seçimde verilen (3).
10 — Geri bırakmak (5), Gömlek yaka kalın yapılı (4).

YABALI EJDER

Yazan: Francis de Croisset

— 30 —

Tercüme eden: H. V.

Bir Japon ziyafeti

Mösyö Z...:

— İşte sizin Rus lokantası, dedi.

Dumanlı bir salona girdik. Çirak bir gramofon, bir tango çalıyor, bir çift, dans ediyor: Traşi uzamış bir çehre ile boyalı bir yanak. Baştaçık bir kadın, Darskleri lekeli bir masaya dayalı, viski içiyor ve sigara teliendiriyor. Yanında, daki bir masada, perişan kıyafetli müzisyenler, daha keskin bir şampanya içti, yozlar. Havada, itirya, kırtırma, ter ve bütün kokuları doluyor. Mükden'de, bana:

— Lokantanın görünüşü güzel değil, göldür amma, yemeğin yisini orada bulursunuz, demişlerdi.

Arkadaşuma:

— Haydi gidelim, dedim. Sizin lokantayı bilmiyorum amma, peşinen, buraya tercih ederim.

— Buradan beş dakika ötede.

Avrupalı mahallesinden çıkık ve o kadar ani surette şaşardım ki, bir hayret nidasını güç yapıyordum. Burda, bir, kendim Japonyanın ortasında buldum. Caddede, bir ışık ve renk cüm, buğülü içinde uzanıp gidiyor. Caddem bu sen manzarası, buğulu rüzgârın ortasında sallanan, rengârenk, yuvarlak, benlerce fenerden ileri geliyor. Kat kat, siyah saçlarının altında daha u fak tefek gözükün kâminolu kadınlar ve entarîli Japon erkekleri, bu süslü so kağı camlandırıyorlar.

Mösyö Z... yi bekledikleri anlaşan iki hizmetkâr kadın, onu görünce yerlere kadar eğildiler ve kunduralarını alıkoyarak istiyordu. 'Yarın sabah Dai-rende bulunmanız icab ettiğini bildiğim için, namınıza ben itiraz etmem. İmparator'çe hazretleri hasta, imparator da, öğle yemeğin onunla birlik, te giriyor.

Mösyö Z... bir tanıştararak dedi ki: — Geleceğinizi haber alınca, bu ufak ziyafeti tertib etmiştim. Sizi oyaladığı ye düşünerek, dansözler ve şantözler de etmişim.

Demek ki, ben gelmesem, bunu bana haber vermeyecekmiş! Eğer, Rus lokantası hoşuma gitsenmiş, bu hazıradığı, hayli pahalıya mal olmuş ziyafet, ten hiç bahsetmişim! Yüzünde, en küçük bir can sıkıntısı alameti görmeden Hsing-King'den gidecekmişim. Japon terbiyesinin ne olduğunu, o gün anladım ve hayrae oldum.

Ertesi sabah saat onda, mabeynci beni almaya geldi. Huzura çıkmak için bir ceket giydim, boynumu, sert bir yakalık içine hapsedtim ve o vahşi sıcakta, başıma bir silindirik şapka oturdum.

Sabahleyin uyandığım zaman düşü ve kolonyayı şapkamı, kaybolmuş saadet, lar gibî düşünüyordum.

Anladım:

— Güzele bir saray göreceğinizi ümit ediyordum, dedi. İmparatorun oturduğu yer pek sadedir, müvakkat bir ikametgâh.

— İmparator, ne zamandan beri orada oturuyor?

Mabeynci içini çekti:

— Yedi seneden beri. Daha münasib bir saray yapılacak yeri ayırdı, inşaat henüz başlamadı.

Sebebi sormak istedim, cesaret edemedim. Fuhakisa, saray, Hsin-King'de, derhal tatbikına geçilmeyen yegâne plân. Belki de, burada, bütün idare manevâlarının ellerinde tutan Japonlar, daha müstacel işler bulunduğunu düşünüyorlar. Belki de, Pekindeki mor sarayların, imparatorlarını beklediği fikrinde oldukları, Japonların kontrolü altında bulunan Mançuko, şimal Çin'in bir parçasından ibaretir; orayı baştan başa kontrol altına almak, cazib bir şey olsa gerek.

Esasen, şimdi, elçinin beni kabul ettiği Japon elçilik binası da müvakkat gibi görünüyor. Sergi pavilyonlarına benzeyen, alelacele yapılmış binaları ve sade bahçesi, çelici bir manzara arz ediyor.

Elçi:

— Mülâkattan sonra, ihmad ederim ki, yemeği burada yersiniz, dedi. İmparator hazretleri size akşam yemeğine alıkoyacak istiyordu. 'Yarın sabah Dai-rende bulunmanız icab ettiğini bildiğim için, namınıza ben itiraz etmem. İmparator'çe hazretleri hasta, imparator da, öğle yemeğin onunla birlik, te giriyor.

Sonra, gülümseyerek ilâve etti.

— Müsterih olunuz, vâkıâ karargâh hazretleri geliyoruz amma, aşçının fena değildir. Maamafih, daha münasib bir sefaretihane binası yaptırılacak; yerini tahsis edildi, fakat inşaat henüz başlamadı.

Saray hakkında söylenen sözlerin aynı. Sefaretihane de bekliyor. Neyi? Mançukonun tanınmasını mı? Ecnebi sefaretihanelerin, şehre, noksan olan bir harekât, süslü bir havat bahçede, ceği müstakkektir. Fakat bu gibi düşüncelemler, burada mevzu bahis olmaması lâzım. Esasen, Japonlar, Mançukonun tanınmasına o kadar ehemmiyet veriyorlar mı? Şüpheli etmeğe başlıyorum. Çinli müstakker, ona daha fazla kıy-

met verir görünüyordu. İlgal bir vâkıâ, nettâ, Cenevreye rağmen, bir emtia vâkôdîr. İngiliz, Fransız, Alman, Amerikalı diplomatlar, olsa olsa, Japon yalınmasına engel olurlar. Jehol'un tamamen ilgal edilmesine daha çok ister.

Cenevre'nin, Mançuko meselesindeki vaziyeti nedir? Yirmi sekiz milyon Çinli, imparatorluğu bilfiil tanımıştır. Mülkiyet, Cümye, Lord Ly-ton'un raporundan beri inad ediyor ve somurtuyor. Bu rapor, buhranın en civevli zamanında, hattâ harb ortasında, kaleme alındı. Zannederim ki, bu rapor, bugün yazılıydı, hükümleri daha başka türlü olurdu.

İmparatorun bu husustaki fikrini merak ediyordum.

Mabeynci:

— Saraya gitmek zamanı geldi, dedi. Şehrin içinden geçen otomobilde, arkadaşım, Pekin hakkında benim malûmat istiyor. Orada uzun zaman yaşamış, defualarını çekiyor. Paris'te ve Cannes'de de oturmuş, oraları da tanıyor. Mülkeller Cemiyetinde bulunduğum zaman Cenevrede oturmuş, fakat çocukluğu Kantonda geçmiş. Burada bulunmakta beşbahî olduğunu hissediyordum.

— Artık Pekine dönmeyeceğim, hele cenub tarafına hiç gitmiyeyceğim, dedi. Ben orada ihametle itham edeceklerdir. Sağma şey. Ailem, iki asırdan beri, Mançu hükümdar hanedanına hizmet etmişler. İmparatorun peşinden buraya gelmek suretiyle, sadece vazifemi yaptım, ecdad an'anelerine riayet ettim. Beni, sadece, imparator taraftarı kaldığım için mülahaze etmekle kalmıyorlar, Japonlarla elbirliği yapmakla itham ediyorlar. Evet amma, bizim onlara ihtiyacımız var. Onların yardımı olmasa ve bize onlar nîmune teşkil etmese, Çinliler hiç bir imar yapamazlar. Peşinde imparatorun çok bahsediyor mu? Çinli, imparatorun başka kurtuluş yolu olmadığını düşünmüyor mu?

Pekin'in büyük bir kısmının imparator taraftarı olarak kaldığını ve benim de, hükümdarlık rejiminin avdeğine inanarlardan biri olduğumu söyledim. İçini çekti, gülümsemedi ve sustu.

Kan - Teh

Saraya geldik, burası, birbiri'nden, yeşilliksiz bahçelerle ayrılmış, Çinli askerlerin mahafazası altında bulunan, babayana, küçük evlerden mürekkep.

(Arkası var)

Son Postanın edebi tefrikası: 39

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

Kıymetli rahatınızı ve istirahatınızı bozarak kendime size hatırlatmak mecbur olduğumdan dolayı pek müteessifim. İzdavacımızdan beri işleri mizin ne halde olduğunu bilmediğim için büyük zararlara uğramaktayım. Size yazmak lüzumunu bu sebepten hissettim.

Madam Süriğin size çok sadık olduğuna ve benimle olan münasebetlerinde sizin emniyetiniz suistimal etmediğine emin isem de gene kendim menfaatenime dokunan meseleleri doğrudan doğruya size yazmağı ve cevabını sizden istemeğî daha muvafık buldum.

İstanbulda sizin işlerinize bakan ve, Berlin'den isim ve adresini bana kütüphanemden misiniz? Yani benim şahsî tedbirlerim hakkında malûmat verebilecek ve ayda bana ne miktar para tahsis edildiğini söyleyebilecek vaziyette olan vekilinizin...

Bugüne kadar, gündelik ihtiyaçlarınız için Madam Süriğe müracaat etmek mecburiyetinde kalmışım. Bundan sonra da böyle devam etmemiştir. Sızdır. Bir dışıya benim verdiğim masrafla geçinen bir kimseye hesap vermek küçükliğime daha fazla tahammül edemeyeceğim.

Size bunları yazmaktan maksadım, beni doğrudan doğruya vekilinizle taahhütümüzdeki lüzumunuzu bildirmek için.

Mr.

Bu talebimden sonra sizden bir dericam var:

Evli bir kadın olduğum halde, karımın yanında sizin benimiz taşıdığım halde, âlemim içinde terkedilmiş ve yalnız bir kadın vaziyetindeyim. Bu da cemiyet içindeki mevki ve şerefimi sarsmamaktadır.

Dahası var: Evliyim amma kocama ve âlemime dair hiç bir malûmatım yoktur. Yanımda o aileye merbut bir ihtimâleği olmasına rağmen gene bir takım dedikodulara mâni olamıyorum. Bu gibi mahzurları ortadan kaldırmak için beni nâyatınıza tamamille yabancılık tutmamamanızı sizden rica ediyorum. Meselâ, nerede bulunduğunuzu, ne yaptığınızı bana kısaca söyler misiniz? Bu isteğimde kat'iyen bir teessüs ihtiyacı almayın. Yalnız, bir düşünceye seyahat etmeği söyleyen kocamın somurtarsa nerefe bulunduğunuz hakkında cevap verebilmek, gülmeye bir mevki düşünmekten kurtulmak istiyorum.

Bezan böyle bir sual karşısında ne diyeceğimi şaşırıyorum ve sıkılıyorum.

Başka bir ricam var: Kocasından ayrı yaşayan genç bir kadının onunun bir fotoğrafı bile bulunmaması nazarı dikkati celbediyor, benimle alay etmesin, hakkında çirkin dedikodular yapılmasına sebep oluyor. Hattâ benim maceralı bir kadın olduğumu, meşru bir izdavaç yapmadığımı söyler yemler bile var. Bu malzurunu da ortadan kaldırmak için kocamın muhayyel bir kimsesi olmadığını, hakikaten mevcud olduğunu isbat etmek istiyorum. Lütfen bana bir resmîni gönderir misiniz?

Dünyanın bir köşesine atarak unutulmuş bir kadını size hatırlatmıştım ve bu suretle rahatınızı bozduğundan dolayı affınıza dilerim efendim.

Bu mektubu yazıp bitirdikten sonra Nezîhe Hanıma okuttum. Muvafık buldu, hattâ bazı kısımlarına güldü.

— Çok terbiyeli olmasın tağmen oldukça içneli bir mektub.

— Göndermiyeyim mi dersiniz,

— Bilâkis, gönder kızım. Hattâ benim yerimde ben olsaydım bu satırları bir kaç ay evvel yollardım. Yalnız mektubunda pek anlamadığım bir nokta var: Neden onun resmîni istiyorsunuz?

— Onu da izah ettim.

— Evet, gösterdiğin sebep haklı amma ben bunun hakiki sebep olduğunu sanmıyorum. Acaba kocamın resmîni karşında görmek ihtiyacını mı duyuyor sun Neriman?

Nezîhe Hanımın böyle bir şeyden şüpheli etmesi yüzüme kan çıkardı. Hermen kendimi müdafaa ettim:

— Hayır, kat'iyen!

— O halde?

— Onu size göstermek istiyordum. Daha doğrusu yüzündeki manayı... Kim bilir, beni bu kadar iyi tanıdığım halde siz de, oğlunuz da hakkında neler düşünüyorsunuzdur. Onun resmîni gördüğümüz zaman siz de onu benim kadar tanıyacaksınız. Bundan maada, mektubumda da yazdığım gibi, nikâhı altında bulunduğum adamdan bahsederken onun bir hayal olmadığını isbat etmek ihtiyacını hissediyordum.

Bu sözlenim dinlerken Nezîhe Hanım düşünceli bir tavırla başını sallıyordu. Birdenbire benim kendime doğru çaktı, iki yanağımdan öptü.

— Haydi yavrım, şapkamı giy de

beraber çıkalım. Mektubu kendi elinde postaya verisin. Ondan sonrası içim de Allaha tevekkül olsun... Bana gelince, Gelgeçzade Ömer Beyin nası bir adam olduğunu göndereceği resimden değil, sana yazacağı cevabdan anlayacağım.

III

Gelgeçzade Ömer Beyden haftalarca cevap alamadım. Her akşam ondan bir mektub bekliye bekliye nihayet, gelecekte cevabın sevimli ve nazik satırlarla dolu olacağına kendimi inandırmaya başlamışım. Neticeten, onun karısı değil miydin? Onun ismini taşımıyor muydun? Bugün dünyanın dört ucunda da keyif sürmes, dilettiği şehirde yaşayabilmesi benim sayemde olmuyor muydu? Binaenaleyh, akıllı ve enli bir adam sıfale, benim hakkı ta'leblerimi nazarı dikkate alması ve arzularımı yerine getirmesi icab ederdi ve ben kendisinden bunu bekliyordum. Aksi gayri tabii ve kabaca bir hareket olurdu.

Bütün bu düşüncelerin sevkile, kocamdan gelecek mektubu sabırsızlıkla bekliyordum. Nihayet bir akşam, geç vaktin sinemadan dönüştü otelin kapısı elime bir zarf verdi. Nezîhe Hanımın Bülbül yanında idiler. Benim zarfım üzerine bir göz gezdirdikten sonra bilâhikar:

— Ömer Beyden cevap geldi! diye çığlık kopardığım duyunca Nezîhe Hanım müsamahakâr bir gülüşle yüzüme baktı.

Bülbülde gelince, kaşlarını çatı, suratını ası ve gözüyle elimdeki zarfı süzdükten sonra şu sözleri söyledi:

— Bana öyle geliyor ki Ömer Beyden gelen bu mektub size pek iyi bir haber getiremez.

— Niçin? Neden böyle söylüyorsunuz Bülbül Bey? Bakınız adamcağız pekâlâ cevap göndermiş.

— Göndermiş amma ne yazmış bakalım.

— Şimdi anlatırız.

Aşağıda, yabancılara arasında zarfı açmak istememişim, fakat aldığım cevabın beni tamamille tmin edeceğine o kadar emindim ki asansörden çıkınca kendi odama gidecek yerde doğrudan Nezîhe Hanımın dairene doğru yürüdüm ve geniş bir koltuğa oturduktan sonra zarfı açtım. İçinden dar ve ince bir kağıda küçük bir resim çıktı. Kağıda şu kısa satırlar vardı:

(Arkası var)

Kadınlığa dönen kraliçe

-Kafkas Hikâyesi-

Yazan: Kadircan Kafli

Kral genç yaşında ölmüştü; genç kraliçe, hayatının yaz mevsiminde, Haziran'da, belli Teramuzunda yaşıyordu. Bunusuz bir gökte parlayan kızın gülmeş altında bir dağ gülü ne kadar güzel olursa ondan daha güzeldi. Uzun ve kıvrık karpıkları iri gözlerinin içinde ebedi hayat ışıl ışıl yanıyor; dalgalan kuma saçları; kalm ögüler halinde omuzlarına dökülüyor; geniş alni, kekik ve küçük bir burma vâdi, küçük fakat oğun bir yemiş andaran kızıl dudaklarında cennet meyvesinin en güzel zeli yaşıyordu. Gül rengi yanakları, yu. Vartak, pürüzsüz ve uzun boyunu, saçların arasından pembe uçları görünen mini mini kulaklar, altın kopçalar ve zümrüt işlemeler altında patlayacak gibi genç duran göğsü, geniş göğsünün yamirinin ince olan beli, sonra omuzlarından biraz geniş kalçaları, düzgün ve yuvarlak bacakları, mini mini ayakları... Bunların her biri bir kadın başlı başına güzel yapacak kadar güzeldi; uzun palemaklı pembe tırnaklı ellerini kemerinin yakut tokası üstüne koyarak, başını biraz eğerek, sıyah ve yay kadar gergin kaşlarını altından bir bakış vardı ki eği bulunmazdı. O bakışın rın ötesinde hayatın ebedi cennet gü. lümsedi; insanı o kapılardan geçerek cennete girmek için adeta çağırırdı. Fakat buna kim cesaret edebilirdi! Gözlerle çağırılan sözlerle ve her halile: — Yasak!... Diyordu.

Bu ses vazirlere, yığıt kumandanlara, sert idare adamlarına Allah kadar ona karşı duyulan itaat ve hükmüt hâsi aşk ne korkutan örüm ç. tü; lakin ne aşkı ne de korkuyu birbirlerinden ayırmak mümkündü.

Haft da onu seviyordu; sevgilisinin önünde diz çökerek:

— Ben senin kölenim, bu esaret beni mesud ediyor!

Diyen içli aşklar gibi seviyordu.

Kocası ölüncü işlerin bozulacağına, belli de devletin yıkılacağına zannedenler vâkıdıklarına çabuk anladılar. İşler daha düzgün gidiyor; devlet daha sağlam ve dince olarak yükseliyordu.

Ona güreli dilinde «mefe» diyorlardı; kral demektir; hakları vardı, çünkü kraliçelik değil gerçekten krallık ediyordu.

On ükmei aşım sonları Kafkasyada gövâlyelik devrinin en çokum zamanlarıydı. Genç kraliçe acaba kendisine es olanak hangi sövâlyeyi seçecekti;

birçokları da belli kendilerinin seçileceklerini umarak ona kotelik yapmaktaymışçasına çıkıyorlardı. Tarihte kraliçeye sustanığa, kölelik yolundan giderek ulaşanlar yok muydu?

Seyisi David Bagratyon da onu seviyordu; lakin sadece seviyordu; onun bir gün başta kollarında yaşayacağına dü şündükçe ümpertiyordu. Biliyordu ki eğer kral o zamana kadar sağ olsaydı David onu mutlaka öldürürdü; bu aşkın yepyeni olmadığını, kraliçeyi götür görünmez sevmişe başladığını şimdi anlıyordu. Yalnız kaldığı zaman onu düşünüyordu; kraliçe olduğunu, aralarında yaşın dağlar bulunduğunu unuttu yordu. Onu da bir dağlı kız olarak tanııyor; bir dağlı delikanlının sevdiği gibi seviyordu. Adını mürdantıyordu: — Tamara!... Tamara!... Tamara!...

İsmi de kendisi kadar güzeldi. Hatırlıyordu; ava gidince zaman ona seslenirdi:

— David, yarın bana kır atı hazırla! — Baş üstüne... Efendimizi!

Böyle söylemek için zorluk çekendi. Ne olundu; gerçekten bir dağlı kız oluyordu; onu terkisine alırdı; ayrı ata il. zum kalmazdı.

Tamara, dağlı idi; annesi Kafkasın kırık ve bulutlu tepelerine en yakın yerlerden gelmişti; bir dağlı reis'in kızıydı. Kafkasında o dağların zekâsı, ruhunda o dağların gururu, damarlarında o dağların coşkun ve hür kanı vardı.

David bazan ellerini göğsüne bağlıyor; ayaklarının birini heriye doğru atarak vücudunun bütün ağırlığını diğer ayağına veriyor, başını sol omuzuna doğru eğiyor, sevgilisine bakıp kalıyordu. Kaç defa onu kapıp kaçmayı düşünmüştü ve her defasında kraliçesiz kalacak olan memleketin halini hayal ederle yemirerek vazgeçti.

İkide bir fısıltılar oluyordu:

— Haberini var mı? Kraliçe bu sabah Prens Gnesuras'a elini öptürmüştü!

— Kraliçe dün akşam basvâlin oğlu Alekssandri ile bir saat konuştu!

— Yeni İran elçisi kraliçe Tamara, ya kendü hükümdarının evlenme teklifini görmüş diyorlar!

David bunları duydukça geç kalmaktan korkuyordu.

Bazan ona aşkını açmayı düşünüyor; fakat bu düşünceyi çabuk savıyor; du. Ölmüştü gülmeye olacağını anlıyordu. Onu mutlaka herkesten evvel kolla-

manın arasına almalydı! Bunu mutlaka yapmalıydı; sonra ebedi olarak ayrıl-muş olsa bile ebedi bir latıradan kur-tulmuş olurdu.

★ Uzun bir av yorgunluğundan sonra bu dağ şatosuna gelmişlerdi. Kraliçe yemek yemiş, hemen uzanmıştı, yanına her zaman olduğu gibi hiç kadın elmedeği için kendi kendine soyunmuştu; onu daha güzel daha sevimli fakat büysüz bir delikanlı gibi gösteren erkek eib sesinin içinden muhteşem bir kadın olarak çıkmıştı.

Ait kattaki salondan kızarmış av etlerinin kokuları, istahla değil hırsla ka rınlarını dövmeye çalınan saray adamlarıyla muhafızların ağız şapıraları adeta duyuluyordu. Kraliçenin karpem, da belki bir iki muhafız ağızdan kırkay nuyunlardı; kendilerini gevşek tutular da düşünüp kalacaklardı. David ağının ferahında değildi; muhafızlara:

— İsterseniz siz de gidiniz, ben bu radayım!

Dedi. Onlar: — Olur mu? Kraliçe uyanırsa?

Der gibi baktılar.

— O kadar yorgunduz ki beş altı saatte evvel ayanmasına imkân yoktur. Uyansa bile ben varım ya...

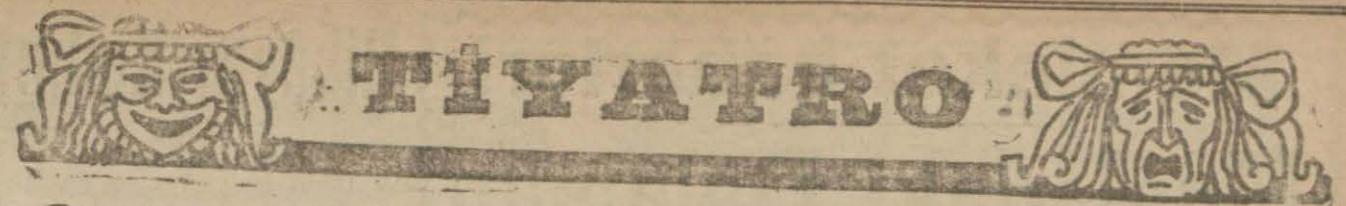
David gerçekten kraliçenin itimadını kazanmış bir genç adamdı; muhafızlar mendivenlerden indiler ve kayboldular.

David etrafa bakındı; yakın koridorları, hatlı odaları gözden geçirdi. Orlarda hiç kimse yoktu. Böyle bir fırsat belli hiçbir zaman ele geçmezdi. Yavaşça kapıyı açtı; içeri baktı; kraliçe soldaki geniş divanda oturan bir halde yatıyordu; bembeyaz, yuvarlak ve güzel kollarından biri ve saçları yastıktan aşağı sarkıyordu. Kırmızı ve ince bir örtüyle göğsüne kadar çekmişti ve bu örtünün altındaki vücudun içi çocukla, yan habartılam belirsizlik içinde daha güzel görünüyordu.

David içeri girdi, kapıyı sürgüledi.

Ona yaklaşırken avına sokulan, yemedi evvel seyretilmek arzusunun yememiyen bir vahşi hayvan ruhunu taşıyordu. Sonra vaktin geçmekte olduğunu düşündü; örtüyle yavaşça kaldırdı; Tamara hiç farkında değildi; sadece göğsü hafif kabarıp inliyordu.

Tamara gözlerini açtığı zaman bakışlarında hayret ve dehşet kaynıyordu; sonra bunun yerini büyük bir hiddet (Devamı 4/2 de)

Şehir Komedi Tiyatrosunda:

“İşçi Kız,”

YAZAN:
Nusret Saia Coşkun

Dostumuz Halid Fahri ile, sevimli meslekdaşımız Ulunaya bakarsa, naz. telif eserleri avuçlarımız patlayın, oca kadar alkışlamalıyız. Aaa. elbet, ce. yeni bir eser için neden avuçları, maz azartılmıyalm, kalemimizi niçin bir müsamaha mürekkebine batırmıyalm? Karşılık verilmesi gereken bir soru karşısındayız şimdi: Ayağınuzda g.y. dğımız dakikada dakileri sökülen, Maskarata ayrılan bir pabuçtan yüzde yüz yerli diye şikâyet etmiyecek, yerli maña rağbet mecburiyetimizi dü şünerek, daha iyilerininki yapılmamasını temenni etmiyecek miyiz? Yerli olsun da, nasıl oluruz öyle olsun, diye ısrarla devam ettikçe, yeni olan her şeyin yerinde saymasını hiç bir ilerleme ve gelişme teatrosuna ayaks uydurduğumuz hoş görmek gibi bir hataya düşmüş olmaz mıyız? Billâ, kıs, aklımız eriyorsa, salâhiyetimiz varsa, eser sahibi ister genç, ister ihtiyar olsun, hırpalayarak tepkide edelim ki, bize daha iyisini, daha güzeli, daha mükemeli versin! Sakat eserler karşısında da hayran kalmış görünürsek, sahibinden daha kuvvetlisini beklemek hakkımız kaybederiz. «Ceza» da yaptığı, mız hataya her zaman düşmekten çekinmeliyiz.

Müellif ve eser:

Şehir Komedi Tiyatrosunda temsil ne başlanan «İşçi Kız» ı Sabih Gözen yazmış. genç müellifi, çocuk tyatro, sında oynanan bir iki eserinden, bazı mecmualarda gördüğümüz yazılarından tanıyoruz. İnşallah herde iyi bir tiyatro müellifi olur. Bunu canı gönülden temenni ettiğim için, bu defaki eserine «Muvaffak» diyemeyeceğim.

«İşçi Kız» ın mevzuu, tekniği, emriği, esprisi, işleniş zayıftır. Bir bakıma bu komediyi «Komedi Santiman» tale sınıfına itbaal etmek te mümkündür. Lâkin hayret edentim, genç müellif niçin, güldiren bir tiyatrodaki, gülme gelen seyircinin cebine pıncarları bir de «İbret ders» koymağa kalkmışmış? Komedi yalnız yüz adalelerin ge. nişletmez, dalağı şişirip, göbeği oynatmaz. Bize kafamızı da kırması lâzımdır. Fakat bunu mutlaka, hüküm

ler vermek, sahneden aktöre vâzettirmek yolile yapmağa ne hacet? Müellif de, aktör de, seyirci de birdenbire ciddleşmemelidir. Oyunun öyle yerleri var ki, adeta insana: — Durun bakalım, burada gülmeği kesin, biraz ciddi olalım, felsefe yapalım! Diyor.

Mevzu:

Tanıdığı kadınların, kendisini yalnız parası için sevdiğine kani, hiç birinin samimiyetine inanmıyan, zengin ve işsiz, güçsüz oir delikanlı, evleri temizleme şirketinin işçi kızlarından birini seviyor. Fakat, karşılaştıkları zaman, delikanlı bir maskeli baloya gitmekte ve serseri kıyafetinde bulunmaktadır. Kız, onu bir hürsuz zannetmiştir. Delikanlı, nakdi hüviyeti meydana çıkarsa, genç kız kendisinden seveyacağını düşünerek serseri rolüne devam ediyor. Kızın yanında bulunabilmek için o da işçi ya zıyıyor. nihayet... mesele anlaşılıyor, delikanlının babası da oğluna çalışma zevki veren bu işçi kıızı beğeniyor, oğlunun evlenmesine müsaade ediyor. Onlar ermiş muradına...

Şüphesiz, komedinin, en kısa hatlarla bir portresini çizmiş bulunuyorum. İçinde esas vak'a mihrinin etrafında dönen brook hâdiseler var. Lâkin, e. semî olduğu gibi açıp seyretilmek niyetin de olanların zevkini kaçırmak istemem.

Nasıl oynandı:

«İşçi Kız» Vasfi Rıza, Behzad, Said, Muammer Mehmed, Perihan, Melâhat, Sevilaye, ve Yaşardan mürekkep bir kadro ile oynandı. Benmutad, Vasfi Rıza eseri kırtarmak için kan ter döktü, uğraştı, çarpındı, dindirdi, mükemmeli bir «Jön prömiye» idi. Türkiyenin hiç bir devrinde tesadüf edilmeyen bir za. bta memuru tipi yaratılmasına rağmen Muammer zararsız Taklidindeki muvaffakiyetle, tipindeki acayipliği örttü. Behzad, Said, Mehmed, Yaşar küçük sayılabileceğimiz rolleri içinde tebarüz etmeğe çalıştılar. Perihana da «Saadet

yuvası», «Oyun içinde oyun» a nisbeti le zayıf buldum. Esasen rolü, ikinci perdedeki kostümleri derecesinde kendisine yakışmıyordu. Hiç ezberlenmiş ti de.. birinci perdenin ilk meclisinde, her kelime sonunda belki 20 tane «ya» kullandı. «Değil mi ya?», «Okurum ya», «Yapanım ya» gibi.

Hele «Hayır manasına gelen mersis cümlesini «hayır gelen manasına mersis» şeklinde söylemesi bir hayli garib oldu.

Biraz Melâhat üzerinde durmalıyım. «Yah uşağ» komedisinde tebarüz eden bu genç sanatkar, «İşçi Kız» rolünde hakikaten emsalsizdi. Çalâk, duryarak, bilhassa icab ettiği gibi konuşarak oynadı. Eseri esnemenen seyredişimiz, Vasfi Rıza He ona medyonuz.

Netice:

Her zaman olduğu gibi, bu defa da yazıma bir hüküm iskelesine bağlanmaktan çekindiğimi itiraf edeceğim. İlk akşamları seyir mecburiyetinde olduğumuz eserleri, iki hafta sonra tesadüfen görüncük nayret içinde kahyıyoruz. Aktörle seyirci el birliğile müellife yardım ediyorlar. Bu rekabet karşısında mahcub olmaktan korkuyorum.

Nusret Saia Coşkun

İstanbul borsası

22/1/1942 açılış - kapanış fiatları

CEKLER

	Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.22
New-York	100 Dolar	129.5275
Madrid	100 Peçeta	12.89
Stockholm	100 İsveç Kr.	30.75
Bir altın lira		32.50
24 aylık bir gram külçe altın		445

Esham ve Tahvilât

Tahvilât üzerine muamele olmamıştır.

Memleket haberleri

Muğladaki Dalaman çiftliğinde çalışmalar iki cezaevi ve bir ziraat oku'nu kuruyor

İzmit, (Hususi) — Muğla vilâyetindeki Dalaman devlet çiftliğinde çalışmalar devlet ziraat işletmesi tarafından yeni ziraat âletleriyle teçhiz edilmiştir. Çiftlik bu sene mükemmel randıman verecek bir hale getirilmiştir.

Devlet kendi elile bu çiftlikte yaptırılmakta olduğu ziraat istihsalatları her yıl biraz daha arttıracaktır. Dalaman çiftliğinin 150,000 dekar ekilmeye yararlı arazisi vardır. Çiftliğin içinden 17 kilometrelik bir şose geçmektedir. Şimdiki çiftlik dahilinde 3000 dönüm lük bir narenciye bahçesi tesis edilmiştir.

İki Cezaevi yapılıyor

Adliye Vekillikince çiftlik dahilinde mükemmel bir ziraat Cezaevi inşa edilmektedir ve inşaat ikmal olunmak üzeredir. Yakın günlerde bu Cezaevinde 400 ziraatçi

İzmitte bir vurguncu 3 yıl sürgüne mahkûm oldu

İzmit, (Hususi) — Şehrimizde vurgunculuk suçundan evvelce mahkûm edilen maruf manifatura taahhütlerinden Salim hakkındaki evrak temyizce nakzedilmişti. İzmit ve bölgesinde büyük bir ilgi uyandıran bu önemli vurgunculuk mahkemesinde tekrar başlanmış ve asilîye ceza mahkemesi hâkimi Seyfi Uğur vurgunculuğu sabit olan Salim'i 3 yıl, 4 ay, bir gün Kışiye sürgüne ve 1000 lira da para cezasına, mallarının da elinden alınmasına mahkûm etmiştir.

Tokadda karne ile ekmek tevzi

Tokad, (Hususi) — Ekmek satışına Tokadda karne ile başlanmıştır.

Ziraat Vekillikinin gösterdiği lüzum üzerine Dalaman çiftliğinde 600 kişiyi istiyab edecek ikinci bir Cezaevi inşa edilmektedir. Yakın günlerde bu inşaata da başlanması derpisi olunmaktadır.

Ziraat mektebi açılacak

Dalaman çiftliğinde bir ziraat mektebi de kurulacaktır. Ziraat Vekili B. Muhlis Erkmen bundan bir müddet evvel çiftlikte yaptığı tetkikler sırasında buna lüzum görmüş ve alâkadarlara icab eden direktifler verilmiştir.

Çiftlikte çalışmalar

Çiftlik bu sene pirinç ziraatı üzerinde de çalışmış, pamuk mahsulü gayet verimli olmuş ve adeta bir rekor belâkki edilmiştir. Hububat ekimi de mükemmeldir. Hayvancılık işleri iyi gitmektedir.

İzmitte karne ile ekmek tevziati hazırlıkları

İzmit, (Hususi) — Şehrimizde karne ile ekmek tevziati için başlanan hazırlıklar devam etmektedir. Bir haftaya kadar karne usulünün tatbikine başlanmış olacaktır.

İzmit Çocuk Esirgeme Kurumu faaliyeti

İzmit, (Hususi) — Marif müdürlüğümüz Bedri Ahiskalının reisliğini yaptığı Çocuk Esirgeme Kurumu, şehrimizde iyi bir faaliyet göstermektedir. Çocuk Esirgeme Kurumu Kurban bayramı münasebetile fakir ve kimsesiz yavrularımıza 92 kazak, 2 iç fanilâsi, 2 mintan, 12 entari, 1 yelek, 11 gömlek, 11 ceeket ve 232 yün çorab vermiş, iki kız çocuğuna önlüklük satan, 5 kız çocuğuna da pazen almıştır.

Hikâye: Kadınlığa dönen kraliçe

(Baş tarafı 4/1 de)

aldı, David geniş bir göğüs geçirdi:

— Kabahat bende değil, sende...

Çünkü bir insandan, bir kadından pek çok güzelsin! Kalbime kafamın nasihatlerini dinletemedim. Artık beni ne iş, tersen yap, senin elindeyim; işte hançerin! Hattâ benim hançerim de senin emrindedir. İntihar ettiğimi söylersiniz. Yalnız, bunu kimse bilmesin! Öyle şeyler vardır ki yayılması yapılmazın, dan daha fenadır!

Tamara çatılmış güzel kaşlarının altında ateş dolu gözlerle onu süzdü ve sordu:

— Göt, daha ne duruyorsun?

Ona hak vermişti; çünkü çok doğru söylüyordu. Rastgele bir kadın, bir çarıya muamelesi görmüştü. Kral bile onun odasına izinle girerdi; halbuki bu adam, bu seyis...

Fakat itiraf emeldir ki rastgele bir dağlı kız olamadığına, serbest ve samimi bir hayret şüremediğine üzüldüğü zamanlar da olmuyor değildi. Şimdi o eski zevkin de yabancı sayılmazdı.

David çıkınca yatmadı; kendisini artık yorgun bulmuyordu; pencereden bakta; askerler ve usaklardan birkaçı şimdiden şatonun yanında köy kızları ile dost olmuşlar; çalgı çalıyor, dans ediyorlardı.

Lâkin hayır, David onun sevdiği tip bir adam değildi; sarayda ve memleketinde tanınmış değildi; bir kadına şeref değil şerefsizlik verirdi.

Onu öldürmeye karar verdi.

Senelerce dağları kasıp kavuran, ele geçirmiş, üzerine gönderilenleri mutlak öldüren bir haydut vardı Davidi çağırdı; birkaç kişi ile onun üzerine yolladı. David iki hafta sonra haydutun başını kraliçenin ayaklarının dibine yuvarladı.

Buz tutmuş bir gölün ortasına bir doğan koydu; buzlar ince idi; bir adamı zor çekebilirdi. David her an gölde boğulmak tehlikesini göze alarak kraliçenin dileğini yaptı.

İnan hükümdarı evlenme teklifini kabul etmeyen kraliçeye kızmıştı; taarruza hazırlanıyordu; Tamara bunun önüne geçmek için iki elçi gönderdi; ikisinin de boynu vuruldu. Bu sefer Davidi gönderdi; lâkin bu adam canlı olarak döndü.

Her defasında Tamara onu ister iş, bencez bir iki derece yükseltiyordu. Gittikçe onun cesaretine, zekasına hayran oluyordu. David onun kalbine zori girmişti; lâkin ne sevimli bir haydut değildi!

David Bagratyan her tehlikeyi yeniyordu.

En sonna devletin ve sarayın en mühim adamı oldu.

Kraliçe bir akşam onu yemeğe al-

koydu; şarab ikram etti. Her işde muvaffak olanın sırtını sordı. David ce vab verdi:

— İki sebep var. Birincisi ölümlü göze almış olmak! İkincisi...

Sustu ve önündeki şarab kadehini son damlasına kadar içti. Kraliçenin gözlerine bakta; gözlerini indirdi ve sustu maktâ devam etti.

— İkincisi nedir?

— Sizin için ehemmiyetli değil!

— Bana daha mühim ve meraklı görünüyor!

— Acaba?

— Hiç şüphelenmeyiniz!

— Durmaz mısınız?

— Aslâ!...

— İkincisi, aşktır; size karşı beslediğim sonsuz ve gittikçe artan aşkı!...

Öksüz aşkı!... Ellerini beyaz sofranın kenarına koydu; o eller ne kuvvetli ve esnerdi! Bir kadına ne çok şeyler verebilirdi! Gözlerini gene indirmişti; kirpiklerinin dipleri ıslanmış gibiydi:

— Keşki kraliçe olmasaydıydınız!

Diye merulandı.

Tamara yerinden kalkta; genç adamın yanına geldi; onun elini ve bacağına tuttu:

— David, nabızların çok atıyor; hasta mısın?

— O zamandanberi!...

— Artık yeter; sen çok yaşamahsın! Çünkü...

David başını kaldırdı; kendisi de kalktı. Kraliçenin gözleri de yaşarmış gibiydi; ıslı şildi:

— Çünkü?...

— Seni artık ben de seviyorum! Keşki bir dağlı kız olsaydım!

David onu kucakladı; öptü; kokladı:

— Buradan kaçalım!

— Hayır! Devlet işleri benim olacak. Bir ve ben artık kadınlığa döneceğim!

Birkaç gün sonra muhteşem bir düğün yaptılar ve evlendiler.

Kadircan Kashi

Dün yakalanan muhtekirler

Dün Fiyat Mürakabe kontrolörleri iki ihtikâr vak'ası tesbit etmişlerdir. Bunlardan biri, Ankara caddesinde 161 numaralı kirtasiye mağazasıdır ki 10 liraya satılması lâzım gelen bir mürekkebli kalemi 15 liraya satmaktan suçludur. İkinci suçlu, Karaköy Domuzhane sokağında 27 numaralı mağaza sahibidir, saten bezini 300 kuruştan satmıştır ve 5-6 top da beyanname siz mal saklamıştır. Suçlular hakkında takibat yapılmaktadır.

«Son Posta»nın tefrikası: 200

KOCA YUSUF

Yusufla çırağının güreşi

Mösyö Peyer, ve Dublye Kinsonun hareketlerinden memnun idiler... Eğer, Kanadalı güreş yapabilecek kabiliyet gösterirse; derhal yanlarına alıp yüzünden beş on para kazanabilirlerdi. Mösyö Peyer, Kanadalıyı teşvik ediyor:

— Sen bakma Mister Robensona; Yusuf on dakika değil; yirmi dakikada bile seni yenemez!... İyi bir pehlivan olursan sarı sarı liralari cebe indirsin... Burada domuz çobanlığından ne çıkar?

Kanadalı da zaten bu fikre kapılmıştı. Vücudu yerinde dinç bir adamdı. Sonna; güreşe de eli yatıyordu. Biraz daha çalışır ise; en iyi bir pehlivan olabileirdi.

Koca Yusuf; Kanadalının iddiasına hem gülüyor ve hem de Kinsonu kırık memlek için yarımlı söylüyordu.

— Kinsonun söyledikleri doğrudur. Padobni; Kanadalıya nazaran bana daha hafif ve zorsuz geldi.

Yusuf; bunu ciddi konuşuyordu. Ha, kırık; Kanadalı pehlivan olmadığına hafile; Padobniden çok fazla kuvvetli ve okkâlı idi. Aynı zamanda dinç bir adamdı. Çalışırsa iyi bir pehlivan olurdu.

Yusuflun; bu sözleri Kanadalıya daha ziyade bir kuvvet vermişti. Zavalı Kinson domuz çobanlığından kurtularak cihan pehlivanları arasına katılarak avuç dolusu altın kazanacaktı.

Mösyö Dublyede ellerine geçen bu kelepiri traçınmamak için adamcağızı habire şşiriyorlardı.

Hattâ; bir biçimine getirip Koca Yu-

suftan şu rücada bulunmuşlardı: — Yusuf; şu adamcağzın bizde halkı çoktur. Gönünü kırma... Yirmi dakika kadar sonra yen olmaz mı?

Yusuf da aynı kanaatte idi. Hem, Yusufun kanaati; eğer, Kanadalı pehlivan olmağa karar verir de iyiden iyiyeye güreş kovarsa korkulu bir rakib olurdu.

Kinsonun gövdesi iri ve sallı olmakla beraber hantal değildi. Aynı zamanda çok zeki ve çalâk bir adamdı.

Koca Yusuf; idman yaptığı zaman en ziyade elense çekişlere merak etmişti. Hiç bir garb pehlivanının bilmediği bu elense oyunlarını Yusufun biraz da olsa öğrenmişti. Hem de eli yatıyordu.

Boyu uzun olduğu için karşısındaki pehlivana istediği gibi hâkim olabirdi. Kinson artık çiftlik işlerinden soğumuştü. Sarab ve viski içerken kuliyen tertemizti. Pipo içiyordu, oğu da ayakları altına alarak kırmıştı.

Koca Yusuf; bir hafta içinde Kanadalının üzerinde dehşetli bir tesir yapmıştı.

Kinson, Koca Yusuf gibi her gece yatarken zeytinyağı ile vücudunu oğduruyor... İdmanlardan sonra da yağla oğunuyordu.

Kanadalı Yusuflaşmıştı. Koşuyor, yürüyor, Yusufun öğrendiği duvar idmanlarını yapıyordu.

Madam Robenson ve kocası, Kanadalının büsbütün tabiatlarını değiştirmesine hayret ediyorlardı.

(Arkası var)

Maarif Matbaasından

Cins	Tahmini fiyatı	Kilosu	Tutarı	% 7,5 pey akçesi
2 punto anterlin	150	80	120 Lira	
6 punto anterlin	145	80	116	
8,12,16,20,22 kadrata kadar 12 lük	150	150	225	68 50
8,12,16,20 kadrata kadar 24 lük	150	100	150	
8,12,16,20 kadrata 36 lük	150	100	150	
8,12,16,20 kadrata 48 lük	150	100	150	
			911	

Yukarıda cins ve miktarı yazılı hurufat açık eksiltmeye konmuştur. Eksiltme 30/1/1942 tarihine tesadüf eden Cuma günü saat 15 de Matbaa Müdürlüğü binasında yapılacağından istekilerin muayyen gün ve saatte pey akçeleriyle müracaatları. Şartname Müdürlükten parasız olarak tedarik edilebilir. (5821)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

DCA YUSUF

Yusuf ile çığırının güreşi

Yusuf'un bu fikirle ne kadar önem verdiği, Eger, bu yapılabilecek kabulleri, bu yapılabilecek kabulleri, bu yapılabilecek kabulleri...

Maarif Flaşbaasından

Tahmini	Flaş	Kilosu	Tutarı	% 7,5 pey akçe
150	80	120	120	
145	80	118		
150	150	225		68 50
150	100	150		
150	100	150		
150	100	150		

Libyada Mihver kuvvetleri mukabil taarruza geçtiler

Kahire, 22 (A.A.) — İngiliz Ortasark kuvvetleri umumî karar-gâhinin kuvvetleri...

Riyo konferansında imza edilen vesika

Riyo, Janeiro, 22 (A.A.) — Amerika milletlerinin müşterek hareketlerine esas teşkil eden bir vesika negredilmiştir...

Millî Şefin İngiliz Kralına taziyet telgrafları

Ankara, 22 (A.A.) — Reşid-i Mevlevî İsmet Paşa'nın tarafında İngiliz kralına taziyet telgrafları...

Türkiyeye iltica eden sivil mültecilere yardımlar

Ankara, 23 (Husul) — Muharib devletler tebaasından olup ta vaziyeti nazara dolayısıyla Türkiye'ye iltica eden sivil mültecilerden mallı vaziyetleri...

Şark cephesinde muharebeler Alman ve Sovyet tebliğleri

Berlin 22 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Karımda Sivastopol muhasara cephesinde müteveccih bir kaç düşman taarruzu akın kalmıştır...

Meseleler

(Baş tarafı I inci sayfa)

dişim, ota bu gideniyeceğini, key-fiyet telâfına bu mevacca bildirme...

SİYASET ALEMİNDE

Japon Başvekilinin sözlerindeki yenilikler

Japon başvekilinin General Tojo'nun diyet meclisinde yaptığı demağ, bize yeni bir bakış açısı getirmişti...

Japonlara göre

(Baş tarafı I inci sayfa)

devletinin merkezinde düşman önünde ne mukavemeti devam etmektedir...

Şark cephesinde muharebeler Alman ve Sovyet tebliğleri

Berlin 22 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Karımda Sivastopol muhasara cephesinde müteveccih bir kaç düşman taarruzu akın kalmıştır...

Münakaşalara yol açan beyanat

(Baş tarafı I inci sayfa)

zarifane, mütefekkirane yeni başında konuşulmuş sözlerdir...

Yunanistanda açığıktan ölenler gündengüne artıyor

London, 22 (A.A.) — Atınadan gelen ve son günlerde Londra'ya varan bir mektubunda Yunan milletinin çektiği ıstırap ve acılar şöyle tarif edilmiştir...

Japon Başvekilinin Rusya hakkındaki sözleri

Tokyo, 22 (A.A.) — 21/22 Sonkâ günleri Diet meclisi, alâkayı celbe eden müteaddit beyanata dinlenmiştir...

Sırbistanda bir şehir tahrib edilmiş

London, 22 (A.A.) — Britanovlar; Londra'daki Yugoslav hükümetine gelen haberlere göre Belgradın tahribi...

Fransız - İspanyol malî anlaşması

Madrid, 22 (A.A.) — Dün burada İspanya harcılaye nazarı M. Serrano Sumer ile Fransız büyük elçisi M. Pletri arasında bir Fransız - İspanyol malî anlaşması imzalanmıştır...

İcra Vekilleri Heyeti toplandı

Ankara, 22 (A.A.) — İcra Vekilleri Heyeti, bugün saat 15.30 da Başvekil, Hâkim Başvekil Dr. Refik Saydam'ın başkanlığında toplantıya girmiştir...

İcra Vekilleri Heyeti toplandı

Ziraat Bankası umum müdür muavini

Ankara, 23 (Husul) — Tercarz ve tahkiki Toprak Mahsulatı Ofisi Umum Müdür vekilliği zamanındaki hizmetlerinden dolayı Ziraat Bankası Umum Müdür Muavini Halkiye teşekkül etmiştir...

Bayan Sıdka Us'un cenazesi dün kaldırıldı

Velâzete teessirli haber verdiğimiz, Vekil, Haber, Sonuçta arkadaşları, zaman sahibleri, Halkın Tarz, Anen ve Hissasın Us'un cenazesi, dün basın meclisinde kaldırıldı...

Mukaddes Perçinel

ile

Mümtaz Zeki Taşkın

mlâhlandılar.

22.1942

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yunanistanda açığıktan ölenler gündengüne artıyor

London, 22 (A.A.) — Atınadan gelen ve son günlerde Londra'ya varan bir mektubunda Yunan milletinin çektiği ıstırap ve acılar şöyle tarif edilmiştir...

Japon Başvekilinin Rusya hakkındaki sözleri

Tokyo, 22 (A.A.) — 21/22 Sonkâ günleri Diet meclisi, alâkayı celbe eden müteaddit beyanata dinlenmiştir...

Sırbistanda bir şehir tahrib edilmiş

London, 22 (A.A.) — Britanovlar; Londra'daki Yugoslav hükümetine gelen haberlere göre Belgradın tahribi...

Fransız - İspanyol malî anlaşması

Madrid, 22 (A.A.) — Dün burada İspanya harcılaye nazarı M. Serrano Sumer ile Fransız büyük elçisi M. Pletri arasında bir Fransız - İspanyol malî anlaşması imzalanmıştır...

İcra Vekilleri Heyeti toplandı

Ankara, 22 (A.A.) — İcra Vekilleri Heyeti, bugün saat 15.30 da Başvekil, Hâkim Başvekil Dr. Refik Saydam'ın başkanlığında toplantıya girmiştir...

Ziraat Bankası umum müdür muavini

Ankara, 23 (Husul) — Tercarz ve tahkiki Toprak Mahsulatı Ofisi Umum Müdür vekilliği zamanındaki hizmetlerinden dolayı Ziraat Bankası Umum Müdür Muavini Halkiye teşekkül etmiştir...

Bayan Sıdka Us'un cenazesi dün kaldırıldı

Velâzete teessirli haber verdiğimiz, Vekil, Haber, Sonuçta arkadaşları, zaman sahibleri, Halkın Tarz, Anen ve Hissasın Us'un cenazesi, dün basın meclisinde kaldırıldı...

Mukaddes Perçinel

ile

Mümtaz Zeki Taşkın

mlâhlandılar.

22.1942

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

Yeni filmi

CAROLE LOMBARD'ın

en son filmi

AŞK MUHAREBESİ

Önümüzdeki SAL! akşamından itibaren

SÜMER Sinemasında

GÖSTERİLECEKTİR

100 cins tatlı su balığı keşfeden kadın doğentimiz

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

salın sonunda İlim Akademi için üf, har vesilesi olarak birer tane hazırla, maça Genç kadın doğentimiz, Prof. Dr. Akıl Münter'in başkanlığında ve tabii ilimler cemiyeti nin son toplantısında araştırıldığı bu yeni travall'da «Türkiyenin balık su balıkları» mevzuunu ele almış ve bu mevzu etrafında memleketimizde besicilik yapan Avru-palı alimlerin ancak 50 senede tesbit etmiş oldukları 46 balık cinsine, 3 sene içerisinde 100 cins ve 100 isim daha ilâve etmiştir. Bu, bir muvaffakiyettir; yalnız, İlim dünyamız için değil, İktisadi hayatımız için de sevindirici bir hadîseydir.

Habermi gazetede okuyunca, yeni travall'ın İlim dünyamız için birer if, ilhar vesilesi olan arkadaşlarımızın bütün mesailerini bir arada toplamış olan, enstitünün laboratuvarını geziyoruz. Kıymetli doğent kavanozlar içerisinde seçilen balıklar önünde durarak, son travall'ın hakkında izahat veriyor:

«İşte, hepsi buradalar. Türkiye, mizan güllerinde ve nehirlerinde yaşa-yan bütün tatlı su balıkları. Bunlar muhtelif sınıflara mensubdur ve jeolo-jik devirlerde dünyanın muhtelif yerlerinden gelecek, memleketimizin muhtelif bölgelerinde yerleşmişlerdir. Bu, ramız yerli o muşlar ve kazandıkları hususiyetlerle Avrupa'ya veya Asya'ya çıkarılmaya ayrılmışlardır.»

Kıymetli doğent bundan sonra, bir hafta üzerinde izahatına devam etti. Bu hatıraya göre, memleketimizdeki tatlı su balıkları, şu muhtakalarda toplanmışlardır: Karadeniz ve Ege mnta-larında Avrupa'ya, Orta Anadolu'da kuzeyden Avrupa'dan, kısmen Asya'dan gelenler, şarkta, Doğu, Fırat sahil-lerinde Hindistan'dan, İran ve Suriye'den hicret edenler.

«Balıkların hayatı, dedim, insan hayatına ne kadar benzer. Muhtelif insan sınıfları da, tarihte aynı şekilde dünyanın şu veya bu bölgesine hicret ederler. O topraklarda yerleşmiş ve ar-tık oranın yerlisi olmuştu.»

Dr. Fahire Battalgil'in bu kadar ilham ve emekle, bir kavanozu işaret etti:

«İşte, şu da bir tatlı su balığıdır, dedi. Ona Kâğıtlı denir. Bu balık, Avrupa'da bir üfandır.»

Tâ Avrupa'dan gelecek, şimdi Kâğıtlı hane deresinde keşif çabası bu balığa dikkatle baktım. Doğrusu ya, pek se-vimli bir mahliktir.

Genç doğentimiz, bundan sonra İla-boratuvarın en enteresanı ve en kıymetli iki balığı önünde durdu. Ka-vanozlardan birini ele alarak:

«Buna, Rektör Cemil Bilsel'in is-mini verdik.»

Dedi, sonra ötekini göstererek, ilâve etti:

«Bu da, Profesör Akıl Muhtarın ismini taşıyor. İmî adları şöyle: Birincisi Cabitis Bâsâ, ikincisi Leuciscus lepiscus Akil.»

Bir kadının, he'e böyle bir asırda, kadimliği birçok uçarı meşalelerini bırakıp ta, tatlı su balıklarının hayat-larına uğraşması, biraz da merak uyan-dırıcı bir şeydir. Bu merakımı Bayan Fahreden de gizliyemedim. O gülerken şu cevabı verdi:

«Hakkâten, bu yorucu çalışma-dan ben de memnun değilim. Fakat, olmuyor, ne yapmam bundan ayrılmı-yorum. Sinemalarda ne güzel filmler oynuyor, sinemayı da çok severim. Fa-kat, bir tanesini bile görmek mümkün olmuyor, bütün zamanımı balıklarına harcıyorum. Küçük yaşta beri hay-vanlara karşı büyük bir sevgim vardı. Nihayet, 15 sene evvel Üniversiteden mezun olunca kendime bu sahayı seç-tim. 3 senedenberi de balıklar ile ilim-çeyim. Bu sayede, Avrupa'ya alimlerin bulduğu 46 cins, 100 cins daha ilâve edebildim. Bu mevzu, şimdiki kadar memleketimizde ele alınmamıştı, ben bu eleştiri tamamlamak istedim.»

Bayan Fahire Battalgil'i tatlı su ba-lıklarına başbaşa bırakarak bu kıymetli Türk kadınına tanınmış olmaktan doğan sevinç içinde Enstitü'den ayrıldım.

Gavsî Ozansoy

RADYO

CUMA, 23.1.1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif parçalar (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Senfo-nik parçalar (Pl.), 8.15: Evin saatı, 8.30: Senfonik parçalar (Pl.), 12.30: Saat ayarı, 12.33: Şarkı ve türküler, 12.45: Ajans haberleri, 13: Şarkı ve türküler, 13.30: Karşık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Fasıl sazı, 18.40: Dans havaları (Pl.), 19: Konuşma, 19.15: Hafif orkestra parçaları (Pl.), 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Klâsik Türk müziği, 20.15: Rad-yo gazetesi, 20.45: Suzanak ve Hicaz, kâr makamlarından şarkılar, 21: Zira-at takvimi, 21.10: Temsil, 22: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Dedim ve...

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

NEURALJİ, KIRIKLIK VE BÜTÜN AĞRILARINIZI DERHAL KESER.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde Pulla katuları ısrarla isteyiniz.

San'ate dair

(Baş tarafı 3/1 de)

Yen bir künye halinde idi, Burada uzun bir zamanlanberi hep o halde, sık sık grip onunla meşgul olan zevce'sinin ve kızının, ev sahibi müşfik allenin tak-yidleriyle, ve kim bilir nasıl bir vesatet üzerine istisnal edilen hükümetin mü-rüvvet eserle muhat olarak yaşıyordum, eğer buna yaşamak denebilirse... Pa-lat onun etrafını kuşatan bu takyide-rin içinde en ziyade hayretlerle te-lâkki edilecek bir vefakârlık, bir sada-ketçilik sanıncı vardı: Hastanın yer-ninden bir dakika ayrılmayan onun her türlü zor ihtiyacını canını feda e-den, son hayat eşiğinin, belki son aşk-ının kâdınıcı...

Beni hastanın yanına o soktu, ve hastaya beni anlatmak istedi: Başıra-nak söyledi, isimimi birkaç kere onun ismiyle kulağına, harikle bir mu-nasebeti kalmamış beynine yetiştirbil-mek için uğraştı. Hastanın gözleri hep kapalıydı; nihayet uzun bir uğraşma-dan sonra isminin onda, onun ta de-rinliklerinde bir hatıra uyandırdığına şahid olduk.

İnledi, Boğuk, sanki bir mağaranın içinden gelen bir mülli: I, i, i... diyel... Ne duydu? Eski dostun' bulabildi mi? Sarıyer seyyanlarını, Nişantaşı geceleri, Tepebaşı meşalelerini tekrar, birer dakika yaşadı mı? Ne oldu, buru keş-fetmek mümkün değil, fakat gördüm ki ta göğsünden kabaran hicrîliklarla ağlıyor.

O zaman kadıncık ve ben ikimiz de beraber ağladık. O bir beye'nin altında toplanmış tabakalarının kat kat yükse-n sükletlerini üzerine alarak hep böyle in-le, durdu; sonra birdenbire keşildi, o birkaç dakika devam eden yakaza sö-nüverdi.

Bedbaht adam!... Acaba küçük, cılız sesine mürşadığım şarkılar içinde çok sevdiğin!

Aşk âleşi ölmüde gona şulefeçandır

Diye için için söylüyor muydun?... O aşk âleşi ki nihayet onun aleleri göğsüne herab: bütün verişinde se-ni kaplamış ve bir kavrilmiş künye ha-linde buraya sermiştir.

Bu tarihten sonra mukadder olan netice tahakkuk etti. Hayatta me'ud-olmak için her türlü haklara malik İken talihin kurbanı olan biçare ço-cuk! Hatıran aziz olsun!

H. Z. Uşaklıgil

Yunanistana "Tunç," şilebi gidecek

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Düğer taraftan Yunanistandaki ektra, bularına yardım maddesi gönderenler-den bir kısmı olan stok kulliler bitmiş bulduğundan dünden itibaren saat eyya alınmasına başlamışlar.

Danslı talebe çayları tahdid edildi

Üniversite talebeleri tarafından her yıl tertib edilen danslı talebe çayları hakkında profesörler meclisince yeni bir karar verilmiştir.

Bu karara göre, talebeler fakül-teleri namına hiç bir suretle çay tertib edemeyeceklerdir. Ancak se-nede bir defaya mahsus olmak ü-zere her fakülte Talebe Cemiyeti-nin müsaadesiyle bir tanışmayı ve-rebilecektir.

Bu kararın çıktığı günden evvel çay tertibi için Rektörlükten mü-saade alan fakülteler bu kayıddan istisna edilmişlerdir. Bu cumleden olarak Hukuk Fakültesi önümüzde ki ayın 10 unda Taksim gazino-sunda bu senenin ilk çayını vere-cektir.

TIYATROLAR

İSTANBUL BELEDİYESİ ŞEHİR TIYATROSU

Tepebaşı dram kısmında Bu akşam saat 20,30 da Yaşadığımız Devir

İstiklal caddesi komedi kısmında Bu akşam saat 20,30 da İŞÇİ KIZ

Son Posta Matbaası:

Negriyat Müdürü: Cihad Baban

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş. KUPONLU VADELİ MEVDUAT PARANI BURADA İZLET

Belediyeler Tekaüt Sandığından: Belediyeden maaş alan Şehat ve İctimai Muavenet Vekâletine mensup mütekaif, dul ve yetimlerin nazarı dikkatine

Elçeyim belediyelerden tekaüt, dul ve yetim maaşı almakta olan tababet ve şifacılar san'atları mensublarının bu maaşların 4085 sayılı kanunun mu-vakkat 3 üncü maddesi münabince 1 Haziran 1942 tarihinden itibaren An-karada «Belediyeler Tekaüt Sandığı» tarafından bediye edilmeye başlana-caktır. Meskûr tarihten itibaren her hangi bir teşahhına meydan verilme-den maaşların hesabına ödenilmesi için bu kabul maaş alanların aşağıda zikrolunan hususata ehemmiyetle nazarı dikkate almaları lazımdır:

1 — Bu kabul maaş sahipleri 15 Şubat 1942 tarihine kadar:

A — Maaş almakta bulundukları belediyelere müracaatla alacakları yoklama imtihaletlerini usulen tasdik ettirecekler.

B — Maaş resmi senedlerini.

C — Nüfus hüviyet kütanelerini, «Nüfus idaresinden tasdik olu-cak»

D — 6X4 eb'asında üçer fotoğraflarını «10 yaşından küçük çocuklar için lüzum yoktur».

E — Maaşlarını nereleden almak istediklerini bildiren sandık mü-dürlüğüne hitaben yazılmış bir istüdayı bu istidialarda sarih adresler buluncaklardır. Sandığa gönderilmek üzere maaş al-dıkları belediyelere tevdi elmalı veya taahhüdli bir mektubla «Ankara Belediyeler Bankasında Belediyeler Tekaüt Sandığı Müdürlüğü» adresine göndermekdiler.

2 — Bu mütekaif, yetim ve dulların Mart ayında son üç aylık maaşlarını da Belediyelerden aldıkları sonra «Sandığın yeni cüzdanlarla değış-tirmek üzere» ellerindeki maaş cüzdanlarını sandığımıza gönderil-mek üzere belediyelere bırakmaları şarttır.

Yukarıda zikrolunan hususata riayet etmeyenlerin maaş bediyelerinden vukuf gelebilecek gecikmelerden dolayı sandık hiç bir ms'uliyet kabul et-mez. «492» «667»

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Ankara şehrinde yapılacak olan Ankara şehri lâğım tesisatına a-ldi imalat ve inşaat ve teferrütatın muhammen keşif bedeli vahidi fi-at esası üzerindeki 7101303 lira 37 kuruştur.

2 — Eksiltme 16/3/1942 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 te An-karada su işleri reisliği binası içinde toplanan su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler, eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık iş-leri genel şartnamesi, umumî su işleri fenni şartnamesiyle hususî ve fen-nî şartnamesi ve projeleri 50 lira mukabilinde su işleri reisliğinden alınacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 226789 lira 10 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az üç gün evvel ellerinde bulunan vesikalarda birlikte bir dilekçe De Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebin-de bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektublarının ikinci maddede yazılı saatden bir saat evveline kadar su işleri reisliğine maktubuz mukabilinde vermeleri lazımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmmez. (421.563)

İLÂN:

Asterik matbaada 108 lira aylık ücretli baş tashihçi ile 108 lira aylık ün-vesti lito makineler üstüğü münlühdür. Bu münlühalere imtihaanla ehliyeti te-beyyün edenler alınacaktır. Taleblerin kabul gereğini ve ne gibi vesaka ih-tiyaç olduğunu hergün saat 10 dan 16 ya kadar Süleymaniye camii öva-rındaki Askerî malbaa müdürlüğüne müracaatla öğrenmeleri lazımdır. İm-

Emniyet Sandığı İlanları

Taksitli emlak satışı sekiz senede % 5 faize ödenir

Senti Cinsi Muhammed kıymeti

Hasköyde Sütlüce mahallesinde Demir, cihannes sokağında eski 4, 6 yeni 41, 43 No. lu Üstünde İcadiye Yazıncaavadiye so. kağında eski 14 yeni 18 No. lu Kadıköyünde eski Alunizade yeni İk. balıye mahallesinde Kotra sokağında üç sofalı ahşap bir eski 34 yeni 34, 34 en yeni 34 No. lu evin tamamı

1 — Arttırma 29/1/1942 tarihine rastlayan Perşembe günü yapılacak ve 14 ten 16 ya kadar devam edecektir. İhale arttırma sonunda en yüksek bedel verene yapılır.

2 — Arttırmaya girmek için muhammed kıymetinin % 15 şî nisbetinde pey akçesi yatırmak lazımdır.

3 — Arttırma bedelinin dörtte biri peşin geri kalanı sekiz senede sekiz mükavî taksitle ödenir. Taksitler % 5 faize tabiidir.

4 — Taksitler ödeninceye kadar gayrimenkul Sandığa birinci derecede ipotekli kalır.

5 — Binaların fotoğrafları Sandık dahilindeki satış salonunda teşhir olmaktadır. Fazla tafsilât almak için salona müracaat edilir. (258)

Kapalı zarf usulü ile eksiltme ilanı

Antalya Nafia İnşaat Komisyonundan:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Antalya - Alanya yolu 108 + 000 Km. de kân Alara ahşap köprü inşaatı. Keşif bedeli 13627 lira 76 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır.

A — Keşif

B — Hususî, fenni şartname

C — Grafik

D — Şartname

E — Mukavele projesi «Bu evraklar Antalya Nafia Müdürlüğünde gö-rülebilir.»

3 — Eksiltme 26.1.1942 de Çarşamba günü saat 15 de Antalya Yenikapı caddesinde Nafia Müdürlüğü binasında kurulu Antalya Nafia İnşaat Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulü ile ve vahidi fiat üzerinden yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin «1022» lira «09» kuruşluk mu vakkat teminat yatırmaları ve bundan başka aşağıdaki vesikalari ib-raz etmeleri şarttır.

1 — Bu işe girebilmek için Nafia Müdüriyeti ehliyet komisyonundan alınmış müteahhütlük vesikası.

2 — Carl seneye ait Ticaret Odası vesikası. «385»

Sümerbank Umumî Müdürlüğünden:

1. — Bankamız tarafından kurulmakta olan fabrikaların demir pen-cere ve kapılarının imalinde kullanılmak üzere 30/30 İla 50/50 milim eb'adında köşebend ve te demirine ihtiyacı vardır.

2. — Köşebent ve te demirlerinin boyları 2 metreden kısa olmamak, metrede birden fazla defik bulunmamak ve fazla paslı olmamak şartile yapılacak teklifler kabul edilecektir.

3. — Teklifler 28/1/1942 tarihine tesadif eden Çarşamba gününe kadar Ankara'da Sümerbank umumî müdürlüğüne, İstanbul'da Sümerbank şü besinde faaliyetette bulunan Sümerbank satanama ve nakliyat müdüriye-tine tevdi olunacaktır.

4. — Banka teklifleri nazarı itibara almakta serbesttir. «350» «474»

İstanbul Belediyesi İlanları

Tahmin ilk bedelî teminata

2570,00 192,75 Temizlik işlerinde kullanılmak üzere alınacak muhtelif cins temizlik malzemesi.

1274,80 95,81 Cerrahpaşa hastahanesi için alınacak 400 çift terlik ve 68 kilo Adana pamuğu.

Tahmin bedelleri ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı ekşiltmeye konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muameleat Mü-dürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 26/1/1942 Pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Taleblerin ilk teminat maktubuz mektubları ve 941 yılına aid Ticaret Odası vesikalariyle ihale gün-ayın saatine Daimî Encümende bulunmaları. (253)

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

İzmir ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarısu tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kura ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtacaktır.

4 Aded 1,000 Liralık 4,000 Lira

4 » 500 » 2,000 »

4 » 250 » 1,000 »

40 » 100 » 4,000 »

100 » 50 » 5,000 »

120 » 40 » 4,800 »

160 » 20 » 3,200 »

Dikkat: Hesablarındaki paraları bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kurular senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birin-